

PEDAGOGIKOS STUDIJŲ KRYPTIES PROGRAMOS

MUZIKOS PEDAGOGIKA
(valstybinis kodas – 653X14004)

SAVIANALIZĖS SUVESTINĖ
2014

Panevėžys

Panevėžio kolegijos direktorius Egidijus Žukauskas

Savianalizės grupės vadovė doc. dr. Zita Malcienė

Panevėžys
2014, gruodis

Studijų programos duomenys

Studijų programos pavadinimas	Muzikos pedagogika
Studijų programos valstybinis kodas	653X14004
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	180 kreditų
Suteikiamas laipsnis ir/ar profesinė kvalifikacija	Meno pedagogikos, muzikos profesinis bakalauras Pedagogo profesinė kvalifikacija
Studijų programos įregistravimo data	2002-08-30, Rokiškyje, 2003-05-29, Panevėžyje.

Savianalizės rengimo grupės dalyvių sąrašas

Mokslo laipsnis, vardas, pavardė	Pareigos, pedagoginis vardas	Telefonas	El. pašto adresas
Dr. Zita Malcienė	Panevėžio kolegijos Muzikos pedagogikos studijų programos komiteto pirmininkė, docentė	8 612 615 81	zita.malcienne@panko.lt
Aušra Gudgalienė	Panevėžio kolegijos tarptautinių ryšių ir komunikacijos skyriaus vadovė, lektorė	8 646 04519	ausra.gudgaliene@panko.lt
Reda Jonušauskienė	Panevėžio kolegijos lektorė	8 675 082 61	redajonusauskiene@gmail.com
Rasa Pletaitė – Junokienė	Panevėžio kolegijos asistentė	8 679 950 95	junokienerasa@inbox.lt
Dr. Elvyra Juzėnienė	Panevėžio kolegijos kokybės ir tyrimų skyriaus vadovė, docentė	8 (45) 462 919 8 607 961 45	elvyra.juzeniene@panko.lt
Dr. Jolanta Lasauskienė	Lietuvos edukologijos universiteto docentė	8 684 257 00	lasauskiene@gmail.com
Rimanta Pagirienė	Panevėžio kolegijos socialinių mokslų katedros vedėja, lektorė	8 672 188 68	rimanta.pagiriene@panko.lt
Daiva Ramanauskienė	Panevėžio kolegijos lektorė	8 601 475 60	ramdaivar@gmail.com
Marija Tonkuvienė	Panevėžio kolegijos socialinių mokslų katedros praktinio mokymo vadovė, lektorė	8 (45)437 571 8 698 001 05	marija.tonkuviene@panko.lt
Jūratė Vilienė	Panevėžio Vytauto Mikalausko gimnazijos mokytoja - metodininkė, Panevėžio kolegijos lektorė	8 616 020 03	viliene.jurate@gmail.com
Aistė Navickaitė	Panevėžio kolegijos trečio kurso studentė	8 631215 04	sniskeaiste@gmail.com
Zita Lukoševičienė	Panevėžio kolegijos Rokiškio filialo antro kurso studentė	8 686 417 61	zitaa.lu@gmail.com

TURINYS

IŽANGA	4
1. PROGRAMOS TIKSLAI IR NUMATOMI STUDIJŲ REZULTATAI	5
2. PROGRAMOS SANDARA	9
3. PERSONALAS	12
4. MATERIALIEJI IŠTEKLIAI.....	16
5. STUDIJŲ EIGA IR JOS VERTINIMAS	19
6. PROGRAMOS VADYBA	25
PRIEDAI	29
1 <i>priedas</i> . Studijų dalykų (modulių) aprašai	30
2 <i>priedas</i> . Akademinis personalas	133
3 <i>priedas</i> . Dėstytojų veiklos aprašymai	135
4 <i>priedas</i> . Baigiamųjų darbų sąrašas	151
5 <i>priedas</i> . Studijų planas.....	152

ĮŽANGA

1. *Panevėžio kolegija* (toliau – Kolegija) – valstybinė aukštoji mokykla, įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-08-30 nutarimu Nr.1376. Kolegijos misija – vykdyti mokslo žinias ir praktika grįstas aukštojo mokslo studijas, kurios suteikia studentams kompetencijas, turinčias ekonominę ir socialinę vertę sumanioje visuomenėje, lemiančias sėkmingą jų profesinę karjerą; skatinti Panevėžio regiono gyventojus mokytis visą gyvenimą, telkti regiono potencialą kartu plėtoti su mokslu ir studijomis susijusią veiklą, teigiamai veikiančią jo ir visos šalies raidą. 2013 m. atliktas išorinis Kolegijos veiklos vertinimas. Kolegijos realieji išteklių ir veikla įvertinti teigiamai. Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) direktoriaus 2013 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. SV6-47 Kolegija akredituota 6 metams.

2. Analizuojamuoju laikotarpiu galiojusioje Kolegijos organizacinėje struktūroje buvo trys akademiniai padaliniai: du fakultetai Panevėžyje ir Rokiškio filialas, kurių viduje buvo suformuotos nedidelės katedros pagal studijų kryptis. *Muzikos pedagogikos* (toliau – MP) studijų programa buvo vykdoma Medicinos ir socialinių mokslų fakulteto Meno studijų katedroje bei Rokiškio filialo Muzikos ir estetiško lavinimo katedroje (vėliau – Kultūros ir muzikos katedroje).

3. 2013 m. birželio mėn. Kolegijos taryba priėmė sprendimą keisti Kolegijos struktūrą, nustatydamą pereinamąjį laikotarpį ir naujos struktūros įsigaliojimo datą – 2014-01-02. Esminis struktūros pokyčio principas – akademinį padalinių reorganizavimas, siekiant sutelkti viename padalinyje tos pačios studijų srities studijų programas. Svarbiausiu Kolegijos struktūriniu akademinio padaliniu, vykdančiu studijas ir mokslo taikomąją veiklą, tapo katedra. Vietoj buvusių dviejų fakultetų įsteigtos 4 katedros: Biomedicinos mokslų, Socialinių mokslų, Technologijos mokslų, Vadybos ir verslo. Katedroms vadovauja katedrų vedėjai, dirba praktinio mokymo vadovai, studijų programų komitetų pirmininkai, sekretoriatas, dėstytojai. Paramą katedroms teikia Studijų ir karjeros centras (studentų priėmimo organizavimas, išsilavinimo dokumentų išdavimas, studentų finansinių skolų kontrolė ir kt.), Praktinio mokymo centras (rūpinimasis praktinės veiklos organizavimu ir užtikrinimu), Informacinių technologijų centras (kolegijos kompiuterių tinklo techninės ir programinės įrangos priežiūra ir atnaujinimas), Tarptautinių ryšių ir komunikacijos skyrius (studentų ir dėstytojų tarptautinio mobilumo organizavimas), Kokybės ir tyrimų skyrius (Kokybės vadybos sistemos veiksmingumo užtikrinimas, vidinių ir išorinių tyrimų koordinavimas), Studentų užimtumo bei Neformalaus švietimo centrai, Bibliotekos Panevėžyje ir Rokiškio filiale. Sėkmingą Kolegijos valdymo struktūros funkcionavimą padeda užtikrinti Projektų, Strateginio planavimo ir audito, Būhalterinės apskaitos, Personalo, Viešųjų pirkimų ir turto valdymo, Ūkio valdymo ir aprūpinimo skyriai, Kanceliarija ir archyvas. Taip pat paminėtinas ir prie Kolegijos veikiantis Panevėžio Europe Direct informacijos centras. Šiandieninė Kolegijos struktūra atitinka esminius aukštosios mokyklos funkcionavimo, valdymo ir tarpusavio ryšius, plėtros koordinavimo poreikius, iš esmės užtikrina studijų kokybę, veiklos tikslų įgyvendinimą, racionalų išteklių paskirstymą ir naudojimą.

4. 2014–2015 m. m. Kolegijoje vykdomos 26 studijų programos, studijuoja 1700 studentų. Nuo 2014-01-02 įsigaliojus naujai Kolegijos struktūrai, MP studijų programa (Panevėžio ir Rokiškio filialo grupės) administruojama Socialinių mokslų katedroje, kurioje be šios programos vykdomos dar 6 studijų programos: visos pedagoginės studijų programos (Ikimokyklinio ugdymo pedagogika, Dailės ir technologijų pedagogika, Socialinė pedagogika, Neformalusis meninis ugdymas), meno studijų krypties programa Pramoginė muzika bei studijų programa Socialinis darbas (Panevėžyje ir Rokiškio filiale).

5. MP studijų programos analizė atlikta remiantis *Lietuvos Respublikos Mokslo ir Studijų įstatymu*¹ (2009 m. balandžio 30 d. Nr. XI-242), Studijų kokybės ir vertinimo centro direktoriaus įsakymu „*Dėl vykdomų studijų programų vertinimo metodikos patvirtinimo*“ (2010 m. gruodžio 20 d. Nr. 1-01-162)² ir Lietuvos Respublikos Švietimo ir Mokslo ministro įsakymu „*Dėl studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo*“ pakeitimo (2011 m. liepos 29 d. Nr. V-1487)³.

6. Kolegijos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V1-249 sudaryta savianalizės rengimo grupė, kuri atliko Panevėžyje bei Rokiškio filiale vykdomų MP studijų programų savianalizę (pateikiami du atskiri Panevėžio ir Rokiškio filialo grupių savianalizės tekstai). Kolegijos Socialinių mokslų katedros vedėjos 2014 m. rugsėjo 5 d. potvarkiu Nr. SM1-26 „*Dėl studijų programos Muzikos pedagogika savianalizės atlikimo*“ paskirta savianalizės rengimo grupės narių atsakomybė ir patvirtintas darbo tvarkaraštis (žr. 1 ir 2 lenteles 5 psl.).

7. MP studijų programa parengta ir patvirtinta Rokiškyje 2002-08-30 LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ĮSAK-1515, o Panevėžyje – 2003-05-29 LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ĮSAK-762. SKVC studijų programos nėra vertinęs.

¹ *Valstybės žinios*, 2009. Nr. 54-2140; 2012, Nr. XI-1920.

² *Valstybės žinios*, 2010. Nr. 156-7954.

³ *Valstybės žinios*, 2011. Nr. Nr. 16-782.

1 lentelė. Savianalizės rengimo grupė, pogrupiai ir atsakomybės paskirstymas

<i>Analizuojama sritis</i>	<i>Savianalizės grupės nariai</i>	<i>Pograpių nariai</i>
Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	dr. Z.Malcienė, dr. J.Lasauskienė	D.Ramanauskienė, J.Antanaitienė
Programos sandara	dr. Z.Malcienė, Z.Lukoševičienė	A.Kapučinskienė, R.Pagirienė
Personalas	R.Pagirienė, A.Gudgaliene	D.Andriūnienė
Materialieji ištekliai	R.Jonušauskienė, J.Vilienė	D.Bulovienė, D.Kaliasienė
Studijų eiga ir jos vertinimas	M.Tonkuvienė, R.Pletaitė - Junokienė, A.Navickaitė	S.Butėnienė, D.Urbonienė
Programos vadyba	D.Ramanauskienė, dr. E.Juzėnienė	J.Zabulis

2 lentelė. Savianalizės grupės darbo tvarkaraštis

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Veikla</i>	<i>Data</i>
1.	Veiklos sričių, darbo apimties ir atsakomybės paskirstymas. Susipažinimas su darbo tvarkaraščiu	2014-09-18
2.	Duomenų savianalizei rinkimas	2014-09-20
3.	Programos analizės rengimas ir įforminimas	2014-10-05
4.	Savianalizės rezultatų aptarimas grupėje	2014-11-26
	Savianalizės rezultatų aptarimas su katedros bendruomene, duomenų papildymas	2014-11-30
5.	Savianalizės suvestinės rengimas	2014-12-01
	Savianalizės suvestinės elektroninio varianto teikimas kolegijos direktoriaus pavaduotojui studijoms	2014-12-01
6.	Savianalizės vertimas į anglų kalbą	2014-12-05
7.	Savianalizės elektroninės versijos parengimas	2014-12-15
8.	Galutinio savianalizės suvestinės varianto teikimas SKVC	2014-12-30

1. PROGRAMOS TIKSLAI IR NUMATOMI STUDIJŲ REZULTATAI

8. MP studijų programa Panevėžyje pradėta vykdyti 2003 m. Muzikos mokytojo profesijos svarbą pagrindžia 2006 m. Lisabonoje, UNESCO Pasaulinio meninio ugdymo konferencijoje parengtos „Meninio ugdymo gairės“, kurių pagrindu Lietuvos Seimas pasiūlė Lietuvos Vyriausybei meninį ugdymą įvardinti kaip vieną iš pagrindinių kultūros ir švietimo politikos prioritetų. Europos komisijos tyrimas „Arts and Cultural Education at School in Europe“⁴, dar kartą pabrėžia kūrybingų, motyvuotų specialistų, gebančių kurti naujas muzikinio ugdymo formas įvairiose švietimo bei kultūros įstaigose, būtinybę.

9. Atsižvelgiant į demografinę situaciją galima teigti, kad pedagogų poreikis šalyje yra sumažėjęs. 2014 m. lapkričio mėn. Panevėžio miesto savivaldybės tinklalapyje buvo užsiregistravę 42 darbo ieškantys pedagogai, pažymėtina, kad muzikos mokytojų tarp jų nėra. Remiantis mokytojų poreikio prognoze, galima teigti, kad ateityje, kai devintajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje pradėję dirbti mokytojai pasieks pensinio amžiaus ribą, šalyje bus juntamas mokytojų trūkumas, juolab, kad Panevėžys – vienas iš rajonų, kuriame mokinių skaičius pradeda stabilizuotis. Kitas programos poreikį grindžiantis faktorius – tai, kad įvairiose Lietuvos Aukštaitijos regiono ugdymo įstaigose dirba nemažai muzikos mokytojų, neturinčių aukštojo išsilavinimo.⁵ Šiuo metu vykstant mokytojų rengimo pertvarkai Lietuvoje ir kitose Europos Sąjungos šalyse, iškyla būtinybė gerinti muzikos mokytojų parengimo kokybę. Manytume, kad Panevėžio kolegija atliepia regiono muzikos mokytojų poreikio tenkinimą, nes didžiuosiuose miestuose studijas baigę absolventai nelabai noriai renkasi darbą atokesnėse šalies vietovėse.

10. MP studijų programos tikslas – parengti pagrindinės mokyklos muzikos mokytoją, gebantį ugdyti mokinių bendrąją muzikinę kultūrą, organizuoti muzikinį ugdymą, valdyti muzikinių gebėjimų tobulinimo procesą, bendrauti ir bendradarbiauti su ugdymo proceso dalyviais, tobulinti profesines ir specialiąsias kompetencijas. MP studijų programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai viešai skelbiami tinklalapyje <http://www.panko.lt>. Naujai įstoję studentai supažindinami su studijų tikslais, numatomais rezultatais bei vertinimo sistema studijų įvado paskaitose bei pirmo susitikimo su grupės kuratoriumi ir studijų dalykų dėstytojais metu. Siekiant pritraukti labiau motyvuotus studentus MP studijų programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai viešinami Kolegijos ir Socialinių mokslų katedros reklaminėse-

⁴ *Arts and Cultural Education at School in Europe*. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, Brussels. 2009. 104 p. ISBN 978-92-9201-061-4.

⁵ *Bendrojo lavinimo mokyklos mokytojų poreikio prognozė iki 2020 m.* Tyrimo ataskaita. Parengė prof. dr. G. Merkys ir S. Balčiūnas. Kaunas, 2006.

informacinėse skrajutėse, pristatomi Karjeros dienų renginiuose, susitikimuose su Panevėžio regiono mokiniais, studijų parodose Vilniuje ir Kaune, EXPO parodoje Panevėžyje.

11. MP studijų programos studijų rezultatai periodiškai peržiūrimi, kadangi pedagogų rengimo sistema yra veikama įvairių vidinių ir išorinių veiksnių. 2003 m. įregistruota MP studijų programa turėjo 4 specializacijas: *Vadovavimas vokaliniam kolektyvui, Ansamblinis muzikavimas, Ikimokyklinis muzikinis ugdymas, Vadovavimas pučiamųjų kolektyvui*. 2005 m. programa papildyta nauja specializacija – *Neįgaliųjų muzikinis ugdymas*. 2008 m. patvirtinus naują *Pagrindinės mokyklos muzikos mokytojo rengimo standartą*⁶, *Pedagogų rengimo reglamentą*⁷ atsirado poreikis programą atnaujinti iš esmės: apibūdintos muzikos pedagogo veiklos sritys: muzikinių gebėjimų ugdymas(is), muzikinio ugdymo proceso valdymas, bendravimas ir bendradarbiavimas su ugdymo(si) proceso dalyviais, muzikos mokytojo profesinės kompetencijos tobulinimas; apibrėžtos jų ribos; nurodyti studijų tikslų vertinimo kriterijai; pakoreguota programos sandara; įvesta pažintinė praktika pirmais studijų metais; studentams sudarytos sąlygos alternatyviai pasirinkti vieną iš 8 muzikos modulių, skirtų praktinių muzikinių gebėjimų tobulinimui pasirinktoje muzikinės veiklos srityje.

12. Perėjimas prie Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (toliau – ECTS) pareikalavo išsamaus ir gilaus programos peržiūrėjimo, įtraukiant visus suinteresuotus asmenis: akademinę bendruomenę, studentus ir socialinius partnerius. Programos rengėjai išanalizavo rinkos poreikius, pedagogo veiklą reglamentuojančių teisės aktų aktualias redakcijas. 2011 m. atnaujintoje MP studijų programoje sukurta į studentą orientuota studijų sistema. MP studijų programa parengta, suderinta ir vykdoma pagal visus koleginių studijų Europos aukštojo mokslo kvalifikacijų sąrangos šeštąjį lygmenį bei Lietuvos kvalifikacijų sandaros VI lygį⁸, reikalavimus pirmai studijų pakopai. MP studijų rezultatai, parengti pagal „Tuning“⁹ projekte pateiktą sampratą, parodo programoje numatytų įgyti kompetencijų lygį, kurį pasieks studijuojantysis. Baigęs MP studijas absolventas bus įgijęs pirmąją studijų pakopą ir VI kvalifikacijos sudėtingumo lygį atitinkančias kompetencijas (žr. 3 lentelę). MP studijų programos rezultatai numato specialisto veiklos savarankiškumą, veiklos procesų valdymą, problemų sprendimą, prisitaikymą prie nuolat kintančių edukacinių aplinkų, praktinės patirties kūrimą.

3 lentelė. **Studijų pakopos aprašo studijų rezultatų, MP studijų programos studijų rezultatų ir studijų dalykų (modulių) sąsajos**

Studijų pakopos aprašo studijų rezultatų aprašymas*	Numatomi programos studijų rezultatai	Studijų dalykai (moduliai)
Žinios ir jų taikymas	Įgys mokinių meninių, kūrybinių gebėjimų ugdymo pagrindus ir gebės juos taikyti praktinėje pedagogo veikloje	Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos; Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija; Muzikos kalba; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Baigiamoji praktika; Alternatyvusis instrumentas
Gebėjimai vykdyti tyrimus	Gebės atlikti taikomuosius veiklos tyrimus ir jų rezultatus panaudoti profesinės veiklos tobulinimui	Informacinės technologijos; Pedagoginių tyrimų metodologija; Pedagoginių studijų baigiamasis darbas; Baigiamasis darbas (projektas)
Specialieji gebėjimai	Gebės analizuoti ugdytinių muzikinius interesus ir poreikius bei parinkti tinkamiausias muzikinės saviraiškos formas	Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos; Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Mokomoji praktika I, II, III; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Etnokultūra
	Gebės valdyti mokinių muzikinio ugdymo procesą, taikant motyvaciją skatinančius ugdymo(si) metodus, formas ir būdus	Ugdymo teorija ir praktika; Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos; Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija; Specialioji pedagogika; Muzikos kalba; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Mokomoji praktika I, II, III; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Baigiamoji praktika
	Gebės modeliuoti, kurti, individualizuoti, diferencijuoti	Informacinės technologijos; Ugdymo teorija ir praktika; Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos; Bendroji,

⁶ *Pagrindinės mokyklos muzikos mokytojo rengimo standartas*. Vilnius, 2008.

⁷ *Valstybės žinios*, 2008. Nr. 143-5734.

⁸ *Valstybės žinios*, 2010. Nr. 56-2761.

⁹ „Tuning“ projektas. Studijų programos profilių rengimo vadovas programos kompetencijų ir studijų siekinių pagrindu. Sudarė J. Lohhoff, B. Wegewijs; K. Durkin ir kt. Bilbao, Groningen ir The Hague, 2010.

	ir integruoti ugdymo turinį	raidos ir pedagoginė psichologija; Specialioji pedagogika; Muzikos kalba; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Baigiamoji praktika; Alternatyvusis instrumentas
Socialiniai gebėjimai	Gebės bendrauti ir bendradarbiauti su mokyklos bendruomene, taikydamas pedagoginės partnerystės principus.	Teisė, saugus darbas ir civilinė sauga; Pedagoginių tyrimų metodologija; Muzikinių renginių ir projektų organizavimas; Švietimo vadyba ir profesinė etika; Pasirenkamasis muzikos modulis; Mokomoji praktika I, II, III; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Baigiamoji praktika; Choreografija
	Gebės ugdyti mokinių vertybines muzikos suvokimo, tautines ir tarpkultūrines nuostatas	Profesinė užsienio kalba; Ugdymo filosofija; Muzikos kalba; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Mokomoji praktika I, II, III; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Kompiuterinės muzikos technologijos; Etnokultūra; Kultūrologijos įvadas; Kūno kultūra
Asmeniniai gebėjimai	Objektyviai vertindamas savo galias profesinėje veikloje gebės reflektuoti ir sistemingai plėsti bendrąją kultūrinę ir profesinę kompetenciją	Profesinės kalbos kultūra; Informacinės technologijos; Teisė, saugus darbas ir civilinė sauga; Profesinė užsienio kalba; Ugdymo teorija ir praktika; Ugdymo filosofija; Švietimo vadyba ir profesinė etika; Pasirenkamojo muzikos modulio praktika; Choreografija/ Kūno kultūra; Kultūrologijos įvadas; Etnokultūra
	Plėtos mokinių kūrybinę ir praktinę patirtį ir savarankiškai kurs mokinių meninei raiškai palankią mokymo(si) aplinką	Pedagoginių studijų baigiamasis darbas; Muzikinių renginių ir projektų organizavimas; Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas; Pasirenkamasis muzikos modulis; Pažintinė praktika; Mokomoji praktika I, II, III; Baigiamoji praktika; Kompiuterinės muzikos technologijos; Alternatyvusis instrumentas

13. MP studijų metu ugdomos studentų bendrosios (komunikacinė ir informacijos valdymo; bendravimo ir bendradarbiavimo; tiriamosios veiklos; reflektavimo ir mokymosi mokyti; organizacijos tobulinimo ir pokyčių valdymo) bei pedagogo profesinės (informacinių technologijų naudojimo; ugdymosi aplinkų kūrimo; dalyko planavimo ir tobulinimo; mokymo(si) proceso valdymo; mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir kt.) kompetencijos.

14. MP studijų programa atspindi vieną iš svarbiausių Kolegijos tikslų – vykdyti studijas, teikiančias asmeniui aukštąjį koleginių išsilavinimą ir aukštojo mokslo kvalifikaciją, tenkinančias Lietuvos valstybės, visuomenės ir ūkio reikmes, atitinkančias mokslo ir naujausių technologijų lygį. Numatomais studijų rezultatais (žr. 3 lentelę) siekiama, kad absolventai pasirengtų aukšto savarankiškumo reikalaujančiai profesinei veiklai nuolat kintančiomis sąlygomis, todėl daugiau dėmesio skiriama studentų specialioms, socialiniams ir asmeniniams gebėjimams bei įgūdžiams įtvirtinti. Visi studijų dalykai bei praktikos orientuoti į bendrųjų ir profesinių kompetencijų, reikalingų būsimam pedagogui, ugdymą. Studijų procesas nėra baigtinis, todėl stengiamasi studentą parengti dirbti savarankiškai, reflektuoti ir tobulinti savo profesinę veiklą, suvokti moralinę atsakomybę už veiklos rezultatus.

15. MP studijų programa tobulinama ir atnaujinama įtraukiant akademinę bendruomenę ir darbdavių atstovus, orientuojamasi į visuomenės, darbo rinkos bei mokymosi visą gyvenimą poreikius. Išorės dalininkai (ugdymo įstaigų pedagogai, vadovai, švietimo skyrių darbuotojai, Alumni klubo nariai ir kt.) dalyvauja pedagoginės praktikos aptarimuose, programos studentų baigiamųjų studijų rezultatų vertinime, bendruose projektuose, jų atstovai yra įtraukiami į studijų programos komitetą, savianalizės grupę. Mokslo metų pradžioje Socialinių mokslų katedroje bei studijų komiteto posėdžiuose aptariami studijų rezultatai. Studijų programa tobulinama remiantis ne tik grįžtamojo ryšio, bet ir prognozuojamaisiais rezultatais, siekiant nuolatinio programos kokybės gerinimo. Kadangi ši studijų pakopa turi garantuoti galimybę tęsti studijas aukštesnėje pakopoje, 2011 m. studijų programa papildyta profesinio bakalauro darbo rašymu. Rengiant muzikos pedagogus, gebančius prasingai dalyvauti aplinkos socialiniame kultūriniame gyvenime ir taikyti įgytą dalykinę kompetenciją edukacinėje praktikoje, svarbią vietą studijų programoje užima muzikinių edukacinių projektų rengimas. Dėstytojos dr. Z. Malcienės atlikti disertaciniai tyrimai bei studentų baigiamųjų darbų empiriniai tyrimai atskleidė, kad didesnis dėmesys projektinės veiklos metodų taikymui mokantis Kolegijoje gali prisidėti prie veiksmingesnio muzikos pedagogų dalykinio pasirengimo edukacinei veiklai.

16. Glaudus bendradarbiavimas su potencialiais darbdaviais padeda sekti ir stebėti darbo rinką, prognozuoti pokyčius bei lanksčiai į juos reaguoti. Numatomų studijų rezultatų aktualumą pagrindžia profesijos lauko bei katedros vidinių tyrimų duomenys. MP studijų programos studentų bei jų praktikos

vadovų anketinė apklausa¹⁰ atskleidė, kad MP vyresniųjų kursų studentai turi pakankamai pedagoginių, psichologinių ir dalykinių žinių, geba planuoti bei valdyti ugdymo procesą. Apie pasitenkinimą studijomis daugiau spręsta iš asmeninių absolventų pasisakymų apie pažinimo džiaugsmą bei pagal verbalinius vertinimus, betarpišką bendravimą ir bendradarbiavimą su praktikos vadovu, individualius pasiekimus. Studentai džiaugiasi suteikiama galimybe save išbandyti, pažinti, lavinti, panaudoti įgytas žinias bei jas generuoti profesinėje veikloje. Jų atsakymuose sutinkami pasikartojantys teiginiai apie patiriamas realias, nesužadintas gyvenimiškas situacijas, problemas, santykius, į kuriuos reikia profesionaliai reaguoti ir spręsti čia ir dabar. Muzikos mokytojai geranoriškai sutinka vadovauti studentų praktikai, teigdami, kad dalindamiesi savo žiniomis, patirtimi, padeda Kolegijai ruošti atsakingus muzikos mokytojus. Juos motyvuoja ryšys su akademinė bendruomene, galimybė sulaukti atgalinio ryšio apie savo darbą. Tačiau studentai ir jų praktikos vadovai pastebėjo, kad studentams sunkiau sekasi diferencijuoti ir individualizuoti ugdymosi turinį, analizuoti bei vertinti mokinių pasiekimus ir pažangą.

17. Tobulinant ir vykdamas MP studijų programą bendradarbiaujama, dalijamasi patirtimi, rengiami bendri muzikiniai projektai su Lietuvos edukologijos, Klaipėdos universitetais, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, M. Romerio universiteto Edukologijos fakultetu ir užsienio šalių (Austrijos, Čekijos, Danijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Norvegijos, Turkijos) aukštosiomis mokyklomis. Glaudūs ryšiai palaikomi su Vilniaus, Marijampolės, Žemaitijos kolegijomis (rengiami respublikiniai konkursai, konferencijos). Katedros dėstytojų vizitai pagal Erasmus programą sudaro galimybę ne tik užmegzti naujus kontaktus, bet ir perimti gerąją užsienio šalių patirtį.

18. Kolegialus visų MP studijų programos dėstytojų darbas, projektuojant programos turinį pagal numatomas programos studijų rezultatus, dalykų studijų rezultatų derinimas tarpusavyje leidžia išvengti studijų turinio dubliavimosi, studentų gebėjimai atsiskleidžia įvairiais aspektais ir yra vertinami skirtinguose kontekstuose. Visi studijų dalykai bei praktikos vieningai orientuoti į bendrųjų ir profesinių kompetencijų, reikalingų būsimam pedagogui, ugdymą(si) (žr. 1 priedą).

19. MP studijų programa išsiskiria iš kitų Kolegijoje vykdomų pedagogikos krypties studijų programų, nes joje didelė svarba skiriama ne tik giliam būsimų muzikos mokytojų psichologiniam pedagoginiam pasirengimui, bet ir meninei kūrybinei veiklai, kurios dėka formuojasi profesiniai specialisto darbo įgūdžiai. MP studijų programos studentai turi išskirtinę galimybę įgyti integruoto meninio ugdymo patirties, bendradarbiaujant su dailės ir technologijų, socialinės bei ikimokyklinio ugdymo pedagogikos, neformalaus meninio ugdymo studijų programų studentais rengdami bendrus edukacinius projektus.

20. Muzikos pedagogikos studijų programa vykdoma ir kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose: Lietuvos edukologijos, Šiaulių, Klaipėdos universitetuose ir Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijoje. Pažymėtina, kad šiuo metu Muzikos pedagogikos koleginės studijos vykdomos tik Panevėžio ir Žemaitijos kolegijose. MP studijų programa yra išskirtinė dėl galimybės studentams pasirinkti vieną iš 8 modulių gilesniam praktinio muzikavimo įgūdžių tobulinimui, be to ši programa yra vienintelė tokio tipo studijų programa Aukštaitijoje. Lyginant MP koleginę studijų programą su panašaus pobūdžio užsienio šalių programomis, reikia pažymėti, kad muzikos mokytojų rengimo programos skiriasi savo struktūra, pasižymi didele formų ir turinio įvairove. MP studijų programa orientuota į bendrą aukštą vaikų muzikinį parengimą, studentai turi galimybę tobulinti praktinius muzikinius gebėjimus pasirinktoje muzikinės veiklos srityje.

21. Globalizacijos iššūkiai iš muzikos mokytojo reikalauja ne tik mokymosi organizatoriaus vaidmens, bet ir patarėjo, kūrybiško muzikinės kultūros tęsėjo. MP studijų programa būsimiems studentams yra patraukli, nes suformuoti įgūdžiai ir gebėjimai studijų metu užtikrina galimybę dirbti ne tik muzikos mokytoju pagrindinėje mokykloje, vaikų darželyje, neformalaus ugdymo įstaigose, užimtumo ar neįgalųjų ugdymo centruose, bet ir dirbti pagal pasirinktą muzikos modulį: vargonininku, vadovauti liaudies muzikos kolektyvams, orkestrams, akompanuoti įvairiems muzikos kolektyvams, organizuoti ir skatinti akademinės bendruomenės narių kūrybinius gebėjimus laisvalaikio ir popamokinėje veikloje, formuoti jų kultūrinį skonį. Absolventai gali toliau studijuoti pagal universitetines pirmosios, o vėliau ir antrosios pakopos meno studijų srities, muzikos studijų krypties studijų programas universitetuose ir siekti muzikos bakalauro ir magistro kvalifikacinio laipsnio.

22. **Privalumai.** MP studijų programa išskirtinė dėl galimybės studentams pasirinkti vieną iš 8 muzikos modulių gilesniam praktinio muzikavimo įgūdžių tobulinimui, be to ši programa yra vienintelė tokio tipo studijų programa Aukštaitijoje.

23. **Silpnybės.** Pastaraisiais metais sumažėjo pedagoginių studijų programų populiarumas, dėl išaugusios studijų kainos sumažėjo stojančiųjų skaičius.

24. **Tobulinimo veiksmai.** Ryšių su Lietuvos ir ES aukštosiomis mokyklomis intensyvinimas,

¹⁰ Studentų požiūris į praktikų organizavimą. Panevėžio kolegija, 2014.

dalijimasis geraja patirtimi, paieškos užsienio partnerių jungtinei MP studijų programai rengti.

2. PROGRAMOS SANDARA

25. MP studijų programa parengta vadovaujantis teisės aktais dėl bendrųjų reikalavimų studijų programoms¹¹ ir *Meno studijų krypties aprašu*¹². 2014-06-21 Akademinės tarybos nutarimu Nr. V4-8 patvirtintos atnaujintos MP studijų programos apimtis optimali, atitinka pagrindinius teisės aktus ir norminius dokumentus. Programą sudaro trys tikslinės dalykų grupės: bendrieji koleginių studijų dalykai (15 kreditų), studijų krypties dalykai (150 – iš jų 30 praktikoms bei 9 kreditai baigiamojo darbo rengimui, ir 21 kreditas alternatyviai pasirenkamam muzikos moduliui) bei kolegijos nustatyti ir pasirenkamieji dalykai (15 kreditų). Visų dalykų paskirstymas semestrais nurodytas studijų plane (žr. 5 priedą). Kaip nurodyta *Pedagogų rengimo reglamente*¹³, pedagogines pagrindines krypties studijas sudaro 60 kreditų apimties pedagoginės studijos (iš jų 30 kreditų skirta teorijai ir 30 pedagoginės veiklos praktikai). Programos vykdymui nuolatine forma numatyti 21 studijuojami dalykai (iš jų 4 dalykai alternatyviai pasirenkami iš katedros ir bendro Kolegijos pasirenkamų dalykų sąrašo), 6 praktikos, 3 moduliai (vienas iš jų alternatyviai pasirenkamas iš 8 pasirenkamųjų muzikos modulių) bei baigiamasis darbas (projektas) (9 kreditai).

26. MP studijos vykdomos nuolatine studijų forma 6 semestrus (3 metai). Krūvio pasiskirstymas semestrais nuolatinėse studijose tolygus: 6-7 dalykai, kurių bendra apimtis 30 kreditų per semestrą (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Studijų krūvio paskirstymas pagal semestrus

Studijų krūvio elementai	Semestrai											
	I		II		III		IV		V		VI	
	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai	Dalykai (moduliai)	Kreditai
Bendrieji koleginiai dalykai	3	9	1	6								
Studijų krypties dalykai (įskaitant pasirenkamuosius muzikos modulius)	4	21	5	21	6	27	3	18	3	18	2	6
Praktikos			1	3	1	3	2	6	2	6	2	12
Pasirenkamieji dalykai							1	6	2	6	1	3
Baigiamasis darbas (projektas)											1	9
Iš viso dalykų	7		7		7		6		7		6	
Iš viso kreditų		30		30		30		30		30		30

27. MP studijų programos dalykų kontaktinio ir savarankiško darbo valandų santykis nustatytas vadovaujantis *Nuolatinės ir iššęstinės studijų formos aprašu*¹⁴ ir Kolegijos dokumentais. Nuolatinėse studijose bendra teorinių paskaitų apimtis – 540 val., praktiniams užsiėmimams skirta – 1820 val., savarankiškam studento darbui – 2440 val., t.y. maždaug pusė visos studijų apimties.

28. 2014 m. koreguojant MP studijų programos studijų planą, atnaujinant dalykų aprašus, natūraliai atsirado poreikis pakoreguoti dalykų apimtis, chronologinę tvarką, derinant ją su kitų pedagogikos studijų krypties studijų programų planais. Visų MP studijų programos dalykų apimtys nustatytos atsižvelgiant į optimalų laiką, reikalingą studijų rezultatams įgyvendinti ir jų reikšmę įgyjant profesinei veiklai būtinus gebėjimus. Teorinių paskaitų, pratybų ir savarankiško darbo santykį apsprendžia dalyko specifiška, jo turinys, studijų pobūdis ir metodai, todėl atskirų dalykų (modulių) teorinėms paskaitoms ir praktiniam bei savarankiškam darbui skirtų valandų proporcijos nėra vienodos: pavyzdžiui, didelį modulio *Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas* praktinių užsiėmimų valandų skaičių sąlygoja numatomi studijų rezultatai – įgyti praktinių gebėjimų bei įgūdžių. Tuo tarpu bendruose pedagoginiuose dalykuose, kurie dėstomi srautu, vyrauja teorinių valandų persvara, kadangi praktinių šių dalykų įgūdžių studentai įgyja

¹¹ Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl studijų rezultatų vertinimo sistemos patvirtinimo“. 2008 m. liepos 24 d. Nr. ISAK-2194. (*Valstybės žinios*, 2008, Nr. 86-3437). LR ŠMM įsakymas „Dėl laisvni suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 2010 m. balandžio 09 d. Nr. V-501. (*Valstybės žinios*, 2010, Nr. 44-2139; 2010, Nr. 88-4676; 2011, Nr. 9-399; 2012, Nr. 21-977).

¹² *Meno studijų krypties aprašas*. Parengė R. Marcinkevičiūtė ir kt. Vilnius, 2013.

¹³ *Valstybės žinios*, 2012. Nr. 149-4654

¹⁴ *Valstybės žinios*, 2009. Nr. 59-2325.

pedagoginių praktikų metu.

29. 2014 m. studijų plane patikslinti kai kurių dalykų pavadinimai. Siekiant išvengti temų pasikartojimo giminingi turiniai dalykai buvo sujungti (pvz., Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija, Švietimo vadyba ir profesinė etika). Atsižvelgiant į laikmečio poreikius įvestas naujas studijų dalykas Specialioji pedagogika, padidintas kreditų skaičius Psichologijai bei Profesinei užsienio kalbai, detalizuotas pedagoginės praktikos turinys.

30. Studijų dalykai ir moduliai išdėstyti nuosekliai, dalykai ir jų temos nesikartoja. Studijų turinys suprojektuotas taip, kad per numatytą laikotarpį būtų pasiekti studijų tikslai ir numatyti rezultatai. Dalykų apimtis kreditais, jų vieta studijų plane bei chronologija pagrįsta numatomų studijų rezultatų, būtinų įsisavinti gebėjimų ir atliekamos praktinės veiklos koreliacija, integracija bei tęstinumu, orientuojantis į visos studijų programos paskirtį ir tikslą. Studijų plano struktūra rodo, kad rengiant programą vadovautasi visuminiu požiūriu į pedagogų rengimą – bendrieji koleginių studijų dalykai yra tikslingai derinami su pedagogų profesiniu pasirengimu, t.y. studijų krypties dalykais. MP studijų programos dalykai išdėstyti taip, kad suformuotų pakankamai žinių ir gebėjimų atskirose pedagogikos bei muzikinių gebėjimų srityse, o jų eiliškumas paremtas keletu principų:

- pirmaisiai dėstomi tie dalykai, kurių studijoms pakanka bendrojo ugdymo pasirengimo ir tie, kurių suformuotos žinios ir gebėjimai turi tiesioginės reikšmės kitų dalykų studijoms ar praktiniam mokymui (si) (analogiškai šis principas taikomas visame studijų plane);
- siekiama, kad studentai, išeidami į praktikas, studijų metu jau būtų išklause atitinkamus studijų krypties dalykus;
- siekiama užtikrinti tolygų studijų krypties bei Kolegijos pasirenkamų dalykų išdėstymą per visą studijų laikotarpį taip, kad kartu būtų užtikrintas žinių ir įgūdžių perimamumas bei tęstinumas (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. **Loginė studijų programos sandara**

<i>I-ji studijų metai</i>	<i>II-ji studijų metai</i>	<i>III-ji studijų metai</i>
<i>Bendrieji koleginių studijų dalykai</i>		
Profesinės kalbos kultūra, Informacinės technologijos, Teisė, saugus darbas ir civilinė, sauga, Profesinė užsienio kalba		
<i>Studijų krypties dalykai</i>		
Ugdymo teorija ir praktika, Šiuolaikinio muzikinio ugdymo didaktika ir sistemos, Bendroji, raidos ir pedagoginė psichologija, Muzikos kalba, Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas	Ugdymo filosofija, Specialioji pedagogika, Pedagoginių tyrimų metodologija, Pedagoginių studijų baigiamasis darbas, Muzikos kalba, Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas, Pasirenkamasis muzikos modulis	Muzikinių renginių ir projektų organizavimas, Švietimo vadyba ir etika, Praktinių muzikinių gebėjimų ugdymas, Pasirenkamasis muzikos modulis
<i>Kolegijos nustatyti pasirenkami dalykai</i>		
	Pasirenkamas dalykas	Pasirenkami dalykai
<i>Profesinės veiklos praktikos</i>		
Pažintinė praktika	Mokomoji praktika I, Mokomoji praktika II, Pasirenkamojo muzikos modulio praktika	Mokomoji praktika III, Pasirenkamojo muzikos modulio praktika, Baigiamoji praktika
B a i g i a m a s i s d a r b a s (P r o j e k t a s)		

31. Dalykų dėstytojai pasirenka studijų metodus pagal dėstomo dalyko specifiką, numatomus dalyko rezultatus: dokumentų ir kitų informacijos šaltinių, praktinės veiklos atvejų /situacijų analizę, seminarus, problemines diskusijas, tiriamąją veiklą, veiklos modeliavimą, planavimą, organizavimą, refleksijų rengimą, kūrybinius ir praktinius darbus ir kt. Nuolatinis naujų metodų taikymas, asmeninės motyvacijos žadinimas, kvalifikacijos kėlimas ir mokymo/-si visą gyvenimą nuostatų formavimas yra modernaus studijavimo uždavinys. 2010 m. atliktas tyrimas parodė, jog dažniausiai taikomus dėstymo metodus studentai nurodė problemų sprendimo paieškas, situacijų analizę, koncertų rengimą ir jų aptarimą, demonstravimą, stebėjimą ir pan. MP studentų apklausos rezultatai¹⁵ atskleidė studijų praktinį kryptingumą, kur studijuojant dalykus, dažniausia remiamasi aktyviaisiais mokymo metodais. Tradiciniai metodai taikomi dirbant su keliomis grupėmis (srautu).

¹⁵ Malcienė Z. *Meno dalykų studijos rengiant būsimus specialistus kolegijoje: edukacinių paradigų virsmo kontekstas (Edukologija)*. Daktaro disertacija, 2010.

32. Kiekvieno dalyko apraše pateikiamos dėstomo dalyko temos, nurodomas paskaitų ir praktikumų valandų skaičius, dalyko studijų rezultatų vertinimo kriterijai, atskleidžiamos dalyko studijų rezultatų, taikomų studijų bei pasiekimų vertinimo metodų sąsajos (žr. 1 priedas). Konkrečios savarankiško darbo užduotys, leidžiančios pasiekti studijų rezultatus, nurodomos dalykų išplėstinėse programose. Tarpinių atsiskaitymų metu vertinamos studentų atliktos savarankiško darbo užduotys (referatai, rašto darbai, esė ir t.t.), originalūs probleminių situacijų sprendimai, kūrybiniai ir projektiniai darbai, naujausių informacijos šaltinių studijos.

33. Studentams demonstruojamos techninių priemonių taikymo galimybės, motyvuojama šiuolaikines technologijas taikyti praktinėje veikloje, praturtinama edukacinė aplinka. Su įvairiais mokslinio tiriamojo darbo aspektais studentai susipažįsta studijuodami *Pedagoginių tyrimų metodologiją*, rengdami *Pedagoginių studijų baigiamąjį ir Baigiamąjį darbą (projektą)*. Mokslo tiriamojo darbo įgūdžiai formuojami įvairių dalykų teorinės ir praktinės veiklos metu – analizuojant profesinę literatūrą, dokumentus, stebint, modeliuojant ir interpretuojant pedagogines situacijas, renkant, fiksuojant, sisteminant ir pateikiant duomenis, reflektuojant veiklos rezultatus, rašant praktinės veiklos ataskaitas, atliekant tiriamąją veiklą, rengiant pranešimus, dalyvaujant konferencijose. Studentai skatinami analizuoti naujausius informacijos šaltinius lietuvių ir užsienio kalba, naudotis informacinėmis technologijomis, ieškoti profesinės informacijos Lietuvos ir tarptautinėse duomenų bazėse, susipažinti su naujausiais pedagogikos mokslo pasiekimais, pedagoginių tyrimų metodais, reflektuoti ir sistemingai plėsti bendrąsias bei profesines kompetencijas.

34. MP studijų programoje ypač daug dėmesio skiriama praktiniam profesiniam pasirėngimui. Praktinius įgūdžius studentai tobulina pedagoginėje praktikoje, kuri atliekama bendrojo ugdymo mokyklose. Studentai turi galimybę pažinti skirtingas edukacines aplinkas, išbandyti skirtingus ugdymo modelius. Socialinių mokslų katedroje sukaupta praktinio rengimo patirtis sudarė galimybę parengti nuoseklią praktinio rengimo sistemą, kuri numato tokią praktikos rūšių seką: pažintinė, mokomosios I, II, III ir baigiamoji praktika. Taip sudaromos sąlygos studentui laipsniškai pereiti nuo pirmosios pažinties su muzikos pedagogo profesija prie tiesioginio savarankiško pedagoginio darbo. Studento vaidmuo praktikos metu keičiasi pagal tokią schemą: stebėtojas – pedagogo asistentas – dirbantis vadovaujant patyrusiam pedagogui – savarankiškai dirbantis (prižiūrint patyrusiam pedagogui). Alternatyviai pasirenkamo muzikos modulio praktikos vykdomos lopšeliuose-darželiuose, muzikiniuose kolektyvuose, bažnyčiose.

35. *Pažintinės* praktikos metu studentas susipažįsta su bendriausiais muzikos mokytojo profesijos bruožais, su bendrojo ugdymo mokyklos specifika, atmosfera, analizuoja mokinių ugdymo(si) sąlygas, įvertinant supančios aplinkos poveikį jų visapusiškam ugdymui(si). Praktikoje studentas stebi, analizuoja ir vertina muzikinę veiklą bei socialinę aplinką, mokinių raidos ir ugdymo(si) ypatumus, pedagogų ir ugdytinių veiklą, ugdymo procesą bei įstaigos bendruomenės sąveiką. Vadovaujant patyrusiam muzikos mokytojui, planuoja, projektuoja ir organizuoja muzikinį ugdymą, vesdamas muzikos pamokos epizodus. Stebint ir dalyvaujant mokyklos sociokultūrinėje veikloje, įgyjama neformaliojo mokinių muzikinio ugdymo patirtis. *Mokomosios pedagoginės (I, II, III)* praktikos skirtos įgyti veiklos modeliavimo, planavimo, organizavimo patirties. Šių praktikų metu organizuojamas muzikinis ugdymas 1-4 kl.; 5-8 kl.; 9-10 kl., taikant įvairias muzikinės veiklos formas. Vedamos atskiros muzikos pamokos dalys, bandomosios ir įskaitinės pamokos, mokomasi diferencijuoti muzikinę veiklą atsižvelgiant į įvairių poreikių ugdytinius. *Baigiamoji praktika* skirta studento savarankiško darbo įgūdžių formavimui, įvairių profesinių kompetencijų tobulinimui. Studijų metu įgytas teorines žinias studentai interpretuoja ir adaptuoja praktinėje veikloje, rengdami muzikinio ugdymo proceso planą, projektuodami mokiniams palankios ugdomosios aplinkos modelį, taikydami įvairias bendradarbiavimo su ugdytinio šeima formas.

36. Praktikų ir visų studijuojamų dalykų turinys orientuotas taip, kad per nustatytą laikotarpį sėkmingai būtų pasiekti visi numatyti studijų rezultatai. Praktikos užduotys rengiamos Kolegijos dėstytojams nuosekliai bendradarbiaujant su įstaigų pedagogais. Neretai praktikoms vadovaujantys ugdymo įstaigų pedagogai studentams skiria papildomų užduočių, atsižvelgdami į konkrečios įstaigos poreikius: studentai talkina organizuojant šventes, padeda parengti ugdymo priemones, rengia mokyklos bendruomenei koncertus, ir kt. Praktikos organizavimo klausimai, užduočių atlikimo kokybė analizuojama uždaruose ir viešuose praktikos aptarimuose, dalyvaujant praktikai vadovaujančiam dėstytojui ir praktikos vadovui įstaigoje.

37. Baigę studijas, MP studentai rengia profesinio bakalauro baigiamąjį darbą (projektą) (9 kreditai), kuris atskleidžia studento gebėjimą pasirinkti, išanalizuoti ir susisteminti informaciją, apibendrinti jo rezultatus bei reflektuoti asmeninę profesinę patirtį. Rengdami baigiamąjį darbą (projektą) studentai vadovaujasi baigiamojo darbo rengimą ir gynimą reglamentuojančiais Kolegijos dokumentais: Baigiamųjų darbų (projektų) rengimo ir gynimo tvarkos aprašu (Panevėžio kolegijos Akademinės tarybos 2011-10-20 nutarimas Nr.V4-1, 2013-12-18 nutarimo Nr. V4-12 redakcija), Studijų rašto darbų įforminimo tvarka

(Panevėžio kolegijos direktoriaus 2012-01-27 įsakymas Nr. V1-126) Baigiamasis darbas (projektas) rašomas atsiskaičius už visus studijų programoje numatytus dalykus ir praktikas (išskyrus Baigiamąją). Baigiamasis darbas (projektas) apibendrina studijas muzikos pedagogikos studijų programoje ir įrodo studento kompetentingumą savarankiškai identifikuoti tyrimo problemą, išsikelti tyrimo klausimus ir į juos orientuoti teorinį ir empirinį tyrimą, vykdyti projektą. Baigiamojo darbo (projekto) plėtra susijusi su baigiamosios praktikos vieta. Darbo temą studentas gali rinktis pats arba ją pasiūlo studijų krypties dalykų dėstytojai. Studentai skatinami pasirinkti aktualias ir šiuolaikiškas baigiamųjų darbų temas, kurios svarstomos katedros posėdyje ir tvirtinamos katedros vedėjo potvarkiu. Baigiamojo darbo (projekto) tikslas – sudaryti sąlygas studentui parengti mokslinio tiriamojo arba projektinio pobūdžio kvalifikacinį studijų rezultatų vertinimo darbą, nagrinėjant tyrimo problemą teoriniu ir praktiniu aspektu. Baigiamieji darbai (projektai) turi atitikti formaliuosius reikalavimus. Baigiamojo darbo vertinimo kriterijai: tyrimo problemos aktualumas, aiškus tikslų ir uždavinių formavimas, išsami teorinė bei praktinė pasirinktos temos analizė, informacijos šaltinių pasirinkimo tikslingumas, įvairovė ir naujumas, galimybė pritaikyti tyrimo rezultatus praktinėje veikloje. Baigiamasis darbas (projektas) ginamas atviraime kvalifikavimo komisijos posėdyje. Darbus pažymiu įvertina baigiamųjų darbų vertinimo komisija, kurią sudaro komisijos pirmininkas (darbdavių atstovas) bei keturi nariai, tarp kurių paprastai būna studijų programos komiteto nariai, muzikos mokytojai praktikai. Vertinant ginamą bakalauro darbą (projektą) atsižvelgiama į recenzento nuomonę ir siūlomą vertinimą, darbo pristatymo kokybę per gynimą ir komisijos narių nuomonę apie parengtą profesinio bakalauro darbą (projektą). Kvalifikavimo komisija įvertina studento gebėjimą pademonstruoti įgytas profesines kompetencijas, jo pasiruošimą savarankiškam darbui ir priima sprendimą dėl profesinio bakalauro kvalifikacinio laipsnio ir pedagogo profesinės kvalifikacijos suteikimo.

38. **Privalumai.** Programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus, dalykai išdėstyti logiškai ir nuosekliai. Nuolat atnaujinamas studijų programos turinys.

39. **Silpnybės.** Dėl nedidelio auditorinio darbo valandų skaičiaus skiriamo individualiems praktiniams muzikos užsiėmimams studentams sudėtingiau pasiekti numatomus studijų rezultatus.

40. **Tobulinimo veiksmai.** Nuolatinis MP studijų programos sandaros peržiūrėjimas ir turinio atnaujinimas, atsižvelgiant į kintančius aplinkos poreikius.

3. PERSONALAS

41. MP studijų programos vykdymui pasitelktas personalas atitinka teisės aktų reikalavimus. MP studijų programoje Panevėžyje 2014-09-01 dirbo 20 dėstytojų, iš jų 15 (75 proc.) nuolatiniai dėstytojų ir 5 (25 proc.) kviestiniai dėstytojai, dirbantys Kolegijoje kaip nepagrindinėje darbovietėje. Dėstytojų kvalifikacija yra tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti (žr. 2 priedą). Visi programoje dirbantys dėstytojai (100 proc.) turi dėstomojo dalyko studijų krypties ne žemesnį kaip magistro (ar prilygintą magistrui) laipsnį, 10 (50 proc.) programos dėstytojų yra įgiję ir antrą magistro diplomą, 3 dėstytojai turi mokslų daktaro laipsnį. Edukologijos mokslų daktarai dėsto studijų krypties dalykus, vadovauja baigiamiesiems studentų darbams. Pedagogai įdarbinami ir jų veikla vertinama vadovaujantis *Panevėžio kolegijos dėstytojų atestacijos ir konkursų pareigoms eiti organizavimo nuostatais*. Dauguma (75 proc.) programoje dirbančių dėstytojų turi lektorių vardus, 4 docentai (20 proc.), vienas asistentas (5 proc.). Kviestiniai dėstytojai įdarbinami atsižvelgiant į programos poreikius. Didelę praktinę patirtį turintys pedagogai iš regiono ugdymo įstaigų kasmet kviečiami dalyvauti baigiamajame vertinime, vadovauti studentų praktikoms. MP studijų programos akademinio personalo struktūra 2014-2015 m. m. pagal amžiaus grupes pateikta 6 lentelėje.

6 lentelė Akademinio personalo struktūra pagal amžiaus grupes 2014-2015 m.m.

Užimamos pareigos	Dėstytojų skaičius	Iš jų, amžiaus grupėse metais				Vidutinis amžius metais
		30-39	40-49	50-59	60-69	
Docentai	4	-	1	1	2	55
Lektoriai	15	-	4	8	3	54
Asistentai	1	1	-	-	-	36
Iš viso	20	1	5	9	5	53
<i>Proc. nuo visų MP dėstytojų</i>		5%	25 %	45%	25%	

42. Dėstytojų darbo krūvis, kuris sudaromas vadovaujantis Kolegijos *Dėstytojo metinio darbo krūvio sudarymo tvarkos aprašu*, susideda iš auditorinio darbo (darbas pagal semestro studijų tvarkaraštį, vadovavimas baigiamiesiems bei kursiniams darbams, studentų konsultavimas ir vertinimas), studentų

savarankiško darbo organizavimo, nekontaktinio darbo (pasirengimas auditoriniam darbui, metodinės medžiagos rengimas bei atnaujinimas, darbas tobulinant studijų programą ir pan.) bei kitos akademinės veiklos (metodinė, mokslo taikomoji ar/ir meninė veikla, kvalifikacijos tobulinimas, projektinė ir organizacinė veikla) valandų. 2014-09-01 dėstytojo vieno etato metinis valandų skaičius sudarė 1440 val., iš kurių auditoriniam darbui docentui skiriama 53,5 proc., lektoriui – 57,7 proc., asistentui – 59,4 proc. valandų. Laisvu nuo paskaitų metu dėstytojai pagal iš anksto sudarytus grafikus konsultuoja studentus, dalyvauja mokslinėje ir/ar meninėje veikloje. Kiekvienas dėstytojas už akademinės veiklos rezultatus atsiskaito kiekvienų mokslo metų pabaigoje katedros posėdyje. 2014-2015 m. m. MP studijų programoje dirbančių nuolatinių dėstytojų vidutinis darbo krūvis Kolegijoje sudarė 532 kontaktinio (auditorinio) darbo valandos arba 0,62 etato. MP studijų programoje vienam nuolatiniam dėstytojui vidutiniškai teko 123 kontaktinio darbo valandos arba 0,15 etato.

43. Dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomiems studijų rezultatams pasiekti. 2014-09-01 dvejose MP studijų programos akademinėse grupėse studijavo 14 studentų. Šioms grupėms pagal studijų planą skirtos 1982 auditorinio darbo valandas, kas sudaro 2,4 lektoriaus etato. Vienam dėstytojo etatui vidutiniškai tenka apie 5,8 studento. Siekiant racionaliau panaudoti lėšas kai kurių bendrųjų koleginių bei studijų krypties dalykų teorinis mokymas vyksta srautais, sujungiant kelias pedagogikos studijų programų akademinės grupes (pvz., MP, *Ikimokyklinio ugdymo*, *Socialinės pedagogikos*, ar/ir *Dailės ir technologijų pedagogikos*). Baigiamiesiems darbams (projektams) vadovauja pedagoginio-praktinio darbo patirtį turintys lektoriai ir docentai, dėstantys studijų krypties dalykus. Baigiamuosius darbus (projektus) rengiančių studentų ir jų vadovų skaičiaus santykis racionalus, vienam dėstytojui tenka ne daugiau kaip 3 baigiamieji darbai per mokslo metus. Studijas aptarnaujančio personalo skaičius programai vykdyti yra pakankamas, visi dėstytojai ir studentai turi galimybę esant reikalui pasinaudoti jo pagalba. Katedroje dirba dvi sekretorės, studentų praktiką koordinuoja praktinio mokymo vadovas, kompiuterių priežiūrą vykdo Kolegijos tinklų administratorius ir kompiuterių technikas.

44. Per vertinamąjį laikotarpį vykusio neryški programoje dirbančių dėstytojų kaita turėjo nežymią teigiamą įtaką MP studijų programai. Nuo 2009 m. pedagogikos dalykus dėsto edukologijos mokslų daktarai, nuo 2014 m. psichologijos dalykus dėsto jaunas praktikas, Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centro psichologas.

45. Beveik visi MP studijų programos dėstytojai turi didelę pedagoginės veiklos patirtį (vidurkis 28 m.), dauguma dirba Kolegijoje nuo pat jos įkūrimo. Dėstytojai yra atviri pokyčiams, rūpinasi savo kvalifikacijos tobulinimu, kasmet atlieka savo veiklos įsivertinimą vykdydami studentų apklausas, kurių rezultatų analizė padeda siekti pedagoginio meistriškumo. Per vertinamąjį laikotarpį programoje dirbantys dėstytojai parengė ir išleido 16 spausdintų ir elektroninių leidinių. Tai vadovėliai, praktinių užduočių rinkiniai, paskaitų konspektai, metodiniai leidiniai, kuriuose dėstytojai, orientuodamiesi į MP studijų programos tikslą ir numatomus studijų rezultatus, pateikia susistemintą mokomąją medžiagą. Iš jų paminėtini R. Jonušauskienės, R. Pagirienės, D. Ramanauskienės ir kt. „Gyvenk sveikai“ (2010); R. Sankauskienės „Ikimokyklinio muzikinio ugdymo metodika“ (2010); V. Vasiliauskaitės „Ne del’ ta dainuojam. Nibragalio kaimo dainos“ (2010); J. Zabulio „Chorinių kūrinių aranžavimo pratybų sąsiuvinis“ (2012); J. Antanaitienės, D. Tumasonytės „Meno terapija romų vaikams“ (2012); J. Zabulio „Tremtinių dainos“ (2013); R. Kliminsko „Mokslo taikomųjų tyrimų pratybų medžiaga“ (2014), D. Andrašūnienės, D. Stropaitienės „Šventės kūrimo gairės“ (2014); Z. Malcienės, J. Vilienės, A. Kapučinskienės „Užsienio kompozitorių ansambliai keturioms ir šešioms rankoms“ (2014) ir kt. Parengtų mokymo(si) priemonių kokybė rodo pakankamai aukštą dėstytojų kvalifikaciją.

46. Dauguma studijų programos dėstytojų (85 proc.) turi praktinės veiklos patirties atitinkančios dėstomą dalyką, kuri 14 dėstytojų (70 proc.) yra įgyta ar atnaujinta ne anksčiau kaip prieš penkerius metus. Ugdymo įstaigose kaip pagrindinėje ar nepagrindinėje darbovietėje šiuo metu dirba šeši dėstytojai, trims iš jų švietimo ir ugdymo įstaigos pagrindinė darbovietė: R. Jukna – Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centro psichologas, A. Kapučinskienė ir J. Vilienė – V. Mikalausko menų gimnazijos fortepijono mokytojos. Taip įgyvendinamas teorijos ir praktikos ryšys, siekiama neatitūkti nuo ugdymo aktualijų.

47. Dėstytojai pagal galimybes dalyvauja mokslo taikomojoje veikloje. Dalis Kolegijoje vykdomų mokslo taikomųjų tyrimų susiję su MP studijų programa. Katedros dėstytojai dalyvauja užsakomuosiuose tyrimuose, iš kurių paminėtini Panevėžio m. Savivaldybės užsakymu atlikti tyrimai *Mokinių užimtumas Panevėžio mieste: pasiūla ir poreikis, Panevėžio miesto jaunimo įsitvirtinimo darbo rinkoje galimybių tobulinimas* (2010). Užsakomųjų tyrimų dėka palaikomi glaudesni ryšiai su visuomene, socialiniais partneriais, ugdomos juose dalyvaujančių dėstytojų ir studentų kompetencijos, o gautos lėšos panaudojamos katedros materialinės bazės turinimui.

48. Programoje dirbančių dėstytojų atlikti vidiniai Kolegijos bei katedros tyrimai *Studentų darbo ir poilsio režimo ypatumų tyrimas* (2010); *Kolegijos studentų gebėjimas komunikuoti užsienio kalba* (2012); *Pedagogikos studentų adaptacija naujoje studijų aplinkoje* (2012); *Pedagogų rengimo poreikio Panevėžio regione tyrimas* (2011, 2013) ir kt. padeda siekti geresnės studijų kokybės, laiku spręsti studijų procese išskylančias problemas. Pvz., gerinant studentų baigiamųjų darbų kokybę organizuotas praktinis seminaras Kolegijos dėstytojams *Profesinio bakalauro baigiamųjų darbų validumo ir patikimumo vertinimas* (2013), kurio metu pristatyti tyrimo rezultatai. Apibendrintus tyrimų rezultatus dėstytojai naudoja paskaitose, skaito pranešimus mokslinėse konferencijose, skelbia publikacijas periodiniuose bei mokslo populiarinimo leidiniuose. 14 MP studijų programoje dirbančių dėstytojų 2010-2014 m. yra publikavę 46 straipsnius įvairiuose leidiniuose, 12 iš jų – Kolegijos periodiniame leidinyje¹⁶, leidžiamame nuo 2008 m. Pažymėtina, kad šios programos du dėstytojai yra šio mokslo leidinio redkolegijos nariai.

49. Didelę pedagoginio bei praktinio darbo patirtį turintys programos dėstytojai vykdo ekspertinę veiklą, aktyviai reiškiasi įvairiose profesinės bei visuomeninės veiklos srityse: dr. Z. Malcienė, dr. R. Kliminskas, J. Zabulis, R. Jukna dalyvauja LAMA organizuojant stojamuosius egzaminus bei vertinant būsimų pedagogų motyvaciją; D. Ramanauskienė yra Nacionalinės vaikystės tyrėjų asociacijos valdybos narė; Nacionalinio Šeimų universiteto šeimų moderatore; R. Pagirienė – atestuota bendrojo ugdymo mokyklos išorės vertintoja; D. Andrašūnienė – neformaliojo vaikų švietimo konsultantė; R. Jonušauskienė – Lietuvos kompiuterininkų sąjungos narė; J. Vilienė, A. Kapučinskienė – Lietuvos mokytojų pianistų asociacijos narės, A. Kapučinskienė – Lietuvos muzikų draugijos narė, Panevėžio senosios muzikos ansamblio vadovė; G. Jakubėnas – žinomas dainų atlikėjas ir kūrėjas, autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacijos (LATGA) narys; V. Vasiliauskaitė – Etninės kultūros globos tarybos prie LR Seimo ekspertė Aukštaitijos regionui, 2012 m. už filantropinę veiklą apdovanota G. Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ ir kt.; R. Vilys – Europos tarptautinės BRAS varinių pučiamųjų instrumentų asociacijos narys, Lietuvos BRAS asociacijos prezidentas, 2014 m. apdovanotas Lietuvos kultūros centrų asociacijos „Auksiniu feniksu“ kaip geriausias metų kultūros ir meno kūrėjas – dirigentas.

50. Programos dėstytojai dalyvauja švietėjiškoje veikloje skaitydami paskaitas, teikdami konsultacijas kitų institucijų darbuotojams, organizuodami autorinius seminarus, praktinius mokymus. Vertinamuoju laikotarpiu 13 programos dėstytojų (65 proc.) parengė ir organizavo per 20 autorinių seminarų, paskaitų, mokymų (viso – 600 val.), iš kurių paminėtini seminarai miesto ir rajono pedagogams: *Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo ir išorės vertinimo dermė* (R. Pagirienė); *Kūrybinis vaikų ugdymas meninėje veikloje* (D. Ramanauskienė, D. Stropaitienė), *Muzikos klausymo metodika ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams* (D. Andriūnienė), *Improvizacijos lavinimas dermių pagalba, Vokalinis džiaz stilius* (G. Jakubėnas) ir kt. 2010-2014 m. 7 dėstytojai vedė mokymus senjorams Aukštaitijos savišvietos akademijoje (ASA).

51. Ryški MP studijų programos dėstytojų meninė, organizacinė bei projektinė veikla ne tik Kolegijoje, bet ir regione. Per analizuojamą laikotarpį Katedros dėstytojų iniciatyva organizuoti vaikų prevencijos projektai, į kuriuos aktyviai įsitraukė MP studentai: 2010-2013 m. buvo vykdomi keli bendri projektai su Panevėžio sveikatingumo draugija (toliau – PSD) „*Baltoji ugnis*“, 2012 m. miesto savivaldybės finansavimą gavo ir buvo įgyvendinti vaikų socializacijos projektas „*Kaktuso žiedas – 2013*“ (vykdomas su pertraukomis nuo 2005 m.) bei kartu su PSD „*Baltoji ugnis*“ parengti sveikos gyvensenos projektai „*Pasaka – ne pasaka apie sveikuoliuką*“ (2013), „*Fizinis aktyvumas – sveiko gyvenimo stilius*“ (2014). Dėstytojai su studentais aktyviai dalyvauja jau eilę metų V. Mikalausko menų gimnazijoje organizuojame respublikiniame festivalyje, skirtame Šv. Cecilijai paminėti. Kolegiją garsina nuo 2009 m. muzikos dėstytojų iniciatyva vykstantys respublikiniai būsimų muzikos mokytojų saviraiškos konkursai, į kuriuos kasmet atvyksta Marijampolės, Žemaitijos ir kitų kolegijų muzikos studentai ir jų dėstytojai. Tradiciniais tampa MP studentų ir dėstytojų organizuojami Muzikos bei Valentino dienų koncertai, dėstytojų ir studentų rečitaliai Muzikiniame teatre, Adventinės popietės Kolegijos bendruomenei, Panevėžio vyskupijos Carito bei Šv. Juozapo globos namų globotiniams.

52. Praktinio mokymo vadovo ir praktikai vadovaujančių dėstytojų profesinė veikla atitinka praktikos pobūdžiui. Praktinio mokymo vadovė M. Tonkuvienė turi ilgametę pedagoginio bei vadybinio darbo patirtį, studentų praktiniam mokymui Kolegijoje vadovauja nuo 2002 m., dalyvauja rengiant Kolegijos praktinio mokymo dokumentus. Ji nuolat kelia savo kvalifikaciją, pati organizuoja seminarus, apskrito stalo diskusijas studentams, praktikų vadovams, atlieka vidinius praktinio mokymo kokybės tyrimus, skaito pranešimus praktinio rengimo klausimais. MP studentų praktikoms vadovauja lektoriai, turintys praktinio pedagoginio darbo patirties švietimo įstaigose. Pedagoginei praktikai vadovaujantys dėstytojai glaudžiai

¹⁶ *Taikomieji tyrimai studijose ir praktikoje*. Panevėžio kolegija, 2008-2014. ISSN 2029-1280.

bendradarbiauja su ugdymo įstaigų pedagogais – praktikais, teikiančiais metodinę pagalbą praktika atliekantiems studentams.

53. Visi programos dėstytojai yra pakankamos kvalifikacijos, kurią sistemingai gilina ir atnaujina (žr. 3 priedą). Pedagogų profesiniam tobulėjimui Kolegijoje sudarytos palankios sąlygos. *Panevėžio kolegijos dėstytojų ir tyrėjų kvalifikacijos tobulinimo programoje 2012-2014 m.* yra numatytos tokios prioritetinės kvalifikacijos tobulinimo kryptys: dalykinės kompetencijos ir studijų krypties naujovės, mokslo taikomosios veiklos ir studijų integracija, *Erasmus* mainų programa, praktinės veiklos stažuotės įstaigose, įmonėse, organizacijose. Kvalifikacijos tobulinimo formos: kursai, seminarai, stažuotės, kiti renginiai, individualus tobulinimas, doktorantūros ir magistro studijos, visuomeninė dalykinė veikla. Dėstytojų kvalifikacijos tobulinimas – vienas iš privalomų akademinės veiklos vertinimo kriterijų. Dėstytojų akademinė veikla Kolegijoje yra vertinama kas 5 m. (katedroje – kasmet), kas padeda užtikrinti tobulėjimo sistemingumą. Dėstytojai kasmet, atsiskaitydami už mokslo metų veiklą, katedros posėdyje pateikia ateinančių metų kvalifikacijos tobulinimo planą katedros vedėjas rengia dėstytojų ateinančių metų kvalifikacijos tobulinimo planą, atsižvelgdamas į dėstytojų asmeninius planus bei Kolegijos kvalifikacijos tobulinimo prioritetus. 2011-2014 m. m. Kolegijoje organizuoti seminarai *Dėstytojų didaktinės kompetencijos plėtojimas: nuo akademinų žinių perteikimo link kompetencijų ugdymo* (42 val.), *Internetiniai socialinių mokslų resursai ir mokslinės informacijos duomenų bazės*, *Kompetencijomis grįstos studijų programos modeliavimas*; *Projektas kaip studijų rezultatų baigiamasis vertinimas*; *Informacijos vizualizacija*, *Studijų programų rengimas ir atnaujinimas kolegijoje*, *Kolegijos studentų savarankiško mokymosi organizavimas ir įtraukimas į mokslo taikomąją veiklą*, *Mokslo taikomųjų tyrimų ir eksperimentinės plėtos darbų organizavimas kolegijoje*. ir kt., kuriuose dalyvavo ir dauguma MP studijų programos dėstytojų. Pastaraisiais metais ypatingas dėmesys buvo skiriamas anglų kalbos įgūdžių tobulinimui (2013 m. anglų k. kursuose dalyvavo 6 MP dėstytojai). Pažymėtina, kad visiems dėstytojams sudaromos vienodos ir tinkamos sąlygos profesiniam tobulėjimui formaliu ir neformaliu būdu. Apmokėjimas darbuotojams, išvykstantiems į kvalifikacijos kėlimo renginius, vykdomas remiantis *Kolegijos darbuotojų vykimo į tarnybines komandiruotes tvarka*.

54. MP studijų programoje dirbančių dėstytojų patirties bei profesinio tobulėjimo analizė rodo, kad personalas yra tinkamas ir pakankamas studijų tikslams įgyvendinti. 2010-2014 m. visi programoje dirbantys dėstytojai tobulino bendrąsias ir profesines kompetencijas įvairiuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, kurių bendra apimtis – 4880 val. (vidutiniškai vienam nuolatiniam dėstytojui tenka 325,3 val.). Dažniausiai naudojami dėstytojų profesinio tobulėjimo būdai: seminarai, kursai, stažuotės bei tęstiniai mokymai, kurių tematika atitinka dėstomus dalykus bei mokslinių interesų kryptis. Tobulindami pedagogines – psichologines kompetencijas dėstytojai išklausė 1721 val. (114,7 val. vienam nuolatiniam dėstytojui); bendrąsias kompetencijas – 1947 val. (vidutiniškai 129,8 val.); dalykines – 1212 val. (vidutiniškai 80,8 val.).

55. 2010-2013 m. dalis dėstytojų tobulino savo kompetencijas projektų mokymuose, iš jų paminėtini projektai *Šiaurės Lietuvos valstybinių kolegijų integruotų plėtos strategijų parengimas, didinant atskaitomybę visuomenei bei tobulinant valdymo sistemą* (VP1-2.1-ŠMM-04-K-01-001), *Kolegijų dėstytojų bendrųjų ir specialiųjų gebėjimų, grįstų mokymo(si) inovacijomis tobulinimas stažuotėse* (VP1-2.2-ŠMM-07-K-01-020), *Kolegijos dėstytojų tarpkultūrinės kompetencijos, apimančios dėstytojų bendruosius ir specialiuosius gebėjimus, ugdymas/is ir jų plėtotė siekiant veiksmingo Lietuvos kolegijų studijų tarptautinimo* (VP1-2.2.-ŠMM-07-K-01-058), *Vidinės studijų kokybės vadybos sistemos Panevėžio kolegijoje tobulinimas* (VP1-2.1.-ŠMM-04-K-02-014), *Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų formalizavimas Lietuvos aukštojo mokslo institucijose*, (Nr.VP1-2.1-ŠMM-04-K-03-004) ir t.t. Kvalifikacijos tobulinimo renginiuose išgirstas naujoves dėstytojai perteikia kolegoms, skleidžia Kolegijos ir miesto bendruomenei vesdami seminarus bei teikdami konsultacijas, o įsisavintas žinias, įgytus gebėjimus bei įgūdžius pritaiko praktinėje pedagoginėje veikloje. Antra vertus, nuolat besimokantis dėstytojas – sektinas pavyzdys studentui.

56. Dauguma programoje dirbančių dėstytojų turi tarptautinio bendradarbiavimo patirties, įgytos dalyvaujant įvairiuose tarptautiniuose renginiuose. 2010-2014 m. beveik pusė programos dėstytojų (46,7proc.) dalyvavo su 27 pranešimais tarptautinėse konferencijose. Ypač teigiamą įtaką profesiniam dėstytojų tobulėjimui turi dalyvavimas stažuotėse, konferencijose, seminaruose užsienyje. 2010-2014 m. 15 MP dėstytojų (75 proc.) kėlė savo kvalifikaciją užsienyje (bendra apimtis – per 90 dienų). Nors pastaraisiais metais ženkliai išaugo programos dėstytojų, dalyvaujančių įvairiose tarptautinėse programose skaičius, kvalifikacijos tobulinimas pagal *Erasmus* mainų programą lieka prioritetine sritimi (žr. 7 lentelę, p 16).

57. 2010-2014 m. katedroje pagal *Erasmus* mainų programą pedagogine patirtimi dalinosi 13 dėstytojų iš užsienio aukštųjų mokyklų. Pedagogikos, tarpkultūrinės komunikacijos, politologijos paskaitas studentams skaitė bei muzikos užsiėmimus vedė dėstytojai iš Talino pedagoginės kolegijos (Estija), Karabuk

ir AdnanMenderes universitetų (Turkija), Langside koledžo (Didžioji Britanija), Lodzės universiteto ir Wloclaweko kolegijos (Lenkija), Kaernten aukštosios pedagoginės mokyklos (Austrija). Atvykusių ir išsiųstų dėstytojų skaičių santykis pagal *Erasmus* mainų programą vertinamuoju laikotarpiu – 14/10. 2012-2014 m. 3 MP dėstytojai dėstė pedagogikos ir bendruosius dalykus atvykusiems *Erasmus* studentams.

7 lentelė. Akademinio personalo tarptautinis mobilumas

Mokslo metai	Skaičius	Proc. nuo visų MP dėstytojų	Institucija, šalis (dėstytojų skaičius)
2014/2015	5	25	Bendradarbiavimo vizitas Rezeknės aukštojoje mokykloje, Latvija (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Palacky universitetas, Olomouc, Čekija (1)
			Tarptautinis seminaras „Švedijos menų tarybos pasiekimai ir galimybės“, Stokholmas, Švedija (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Nord-Trondelag Universitetas HINT, Norvegija. (2)
2013/2014	5	25	I tarptautinis fortepijoninių duetų ir kamerinių ansamblių konkursas ir seminaras Liepojos muzikos mokykloje, Latvija (1)
			Tarptautinė konferencija <i>IV Baltijos šalių orkestrų ir ansamblių vadovų forumas</i> Rygoje, Latvija, skaitytas pranešimas (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo Adnan Menderes universitetas, Turkija (1)
			Tarptautinis Europos vario dūdų asociacijos seminaras „EBBA 2013-Live streaming“, Oslas, Norvegija (1)
			Stazuotė Thomas More Kempen (B Geel 07) taikomųjų mokslų universitetas, Belgija (1)
2012/2013	10	50	IX tarptautinis pianistų konkursas Kuoknese, Latvija (1)
			Comenius projekto mokyklų patrtnerysčių stazuotė Instituto Comprensivo Statale Pradiso Tuturano, Italija (1)
			Patirtinio mokymosi akreditavimo stazuotė, Middlesex universitetas, Londonas (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojų vizitas Kaernten aukštoji pedagoginė mokykla, Austrija (2)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Adnan Menderes universitetas, Turkija (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas Talino universitete, Estija (1)
2011/2012	7	35	Dėstytojų (3) ir studentų vizitas Europarlamente Briuselyje
			<i>Erasmus</i> dėstytojų vizitas ir projekto stazuotė Centro De Formación Profesional Decroly, Ispanija (2)
			Projekto stazuotė, University of South Bohemia, Česke Budejovice, Čekija (1)
			Projekto stazuotė, West University Trollhattan, Švedija (1)
			Projekto stazuotė, KH Kempen University College, Belgija (1)
2010/2011	6	30	Seminaras <i>Kokybiško švietimo siekiai</i> , Latvijos universitetas, Riga, Latvija (2)
			Projekto stazuotė, Anhalto University of Applied Sciences, Vokietija (1)
			<i>Erasmus</i> dėstytojo vizitas, Tallinn Pedagogical College, Estija (1)
			Projekto stazuotė, Aspero Kompetens, Malmė, Švedija (1)
			Tarptautinio bendradarbiavimo projektas, EBBA čempionatas Roterdame, Olandija (1)
			V tarptautinis kamerinės muzikos konkursas –seminaras Marupėje, Latvija (1)
Tarptautinė UNESCO konferencija Taline, Estija, skaitytas pranešimas (1)			

58. **Privalumai.** Kompetentingi, didelę pedagoginės veiklos patirtį turintys dėstytojai, aktyviai tobulinantys savo kvalifikaciją, dalyvaujantys meninėje, mokslo taikomojoje bei projektinėje veikloje.

59. **Silpnybės.** Tobulintinas dėstytojų gebėjimas komunikuoti anglų kalba.

60. **Tobulinimo veiksmai.** Jaunų, perspektyvių dėstytojų pritraukimas. Savarankiškas ir Kolegijos organizuotas dėstytojų anglų kalbos tobulinimas.

4. MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

61. MP studijų programos vykdymui skirtos patalpos išdėstytos dviejuose Kolegijos korpusuose. Bendrųjų koleginių studijų ir studijų krypties dalykų dėstymui 7 korpuse (Klaipėdos g. 29) skirtos 9 auditorijos, kuriose yra po 30 darbo vietų, 8 muzikinio rengimo auditorijos, iš kurių 4 specializuotos (t.y. garsą izoliuojančios), informacinių technologijų kabinetas, kuriame yra 14 kompiuterizuotų darbo vietų ir 80 vietų didžioji auditorija srautinėms paskaitoms. Centrinuose rūmuose (Laisvės a. 23) šios studijų programos studentams skirtos 2 auditorijos po 28 darbo vietas ir viena 60 darbo vietų srautinė auditorija. Šių auditorijų,

kuriomis naudojasi ir kitų pedagoginių studijų programų studentai, pilnai pakanka studijų proceso organizavimui. Kolegijoje yra erdvi sporto salė (519,02 m²), pritaikyta kūno kultūros ir sportinės saviugdos praktikumams bei sporto renginiams. Meninių renginių, koncertų, konkursų bei projektų organizavimui skirta aktų salė (185,12 m²). Socialinių mokslų katedroje įrengti 7 metodiniai, studentų konsultavimui ir dėstytojų darbui skirti kabinetai, vieno kabineto įrengimui vidutiniškai skirta 3350 Lt. Studijoms skirtos patalpos atitinka higienos normų, darbo ir priešgaisrinės saugos reikalavimus. Kolegijos saugos tarnyba du kartus per metus vykdo patalpų atitikimo higienos normų, darbo ir priešgaisrinės saugos reikalavimams patikrinimą, todėl studijų procesas vykdomas saugiai, laikantis minėtų reikalavimų.

62. Kolegijos biblioteka susideda iš dviejų padalinių, veikiančių Centrinėje bibliotekoje Laisvės a. 23 bei Klaipėdos g. 29, kurių paslaugomis gali naudotis studentai, dėstytojai, kiti bendruomenės nariai. Visų kolegijos bibliotekos padalinių plotas viršija 600 m². Padalinio bibliotekos Klaipėdos g. 29 patalpų plotas 306 m², iš jų internetinei skaityklai skirta 72 m². Įrengta erdvi Individualaus darbo skaitykla. 2014 m. pagal projektą gautas didinimo aparatas TOPAZ, skirtas silpnaregiams. Šiuo metu kolegijos bibliotekos padaliniuose yra 120 darbo vietų studentams, iš jų 49 – kompiuterizuotos. Centrinėje bibliotekoje įrengta individualaus darbo bei dėstytojų skaitykla. 2011 m. padalinio bibliotekos Klaipėdos g. 29 skaitykla buvo išplėsta ir modernizuota. Internetinės skaityklos, individualaus darbo skaityklos modernizavimui ir skaityklos fondų atnaujinimui skirta virš 50,5 tūkst. Lt. Bibliotekoje teikiamos mokamos spausdinimo, skenavimo paslaugos, yra savitarnos kopijavimo aparatai. Kolegijos bibliotekos yra vertinamos palankiai: 66 proc. studentų¹⁷ ir 67,8 proc. dėstytojų¹⁸ mano, kad bibliotekos yra gerai įrengtos; 51,6 proc. studentų ir 67,8 proc. darbuotojų nuomone, bibliotekose įrengta pakankamai kompiuterizuotų darbo vietų. Kolegijos biblioteka dirba 50 val. per savaitę. Jos darbo laikas 7.30-18.00 val. Padalinio bibliotekos Klaipėdos g. 29 internetinėje skaitykloje galima dirbti iki 20.00 val. Tai tenkina studentų poreikius. Absolventų apklausos duomenimis, visi MP absolventai bibliotekos darbo organizavimą vertina labai gerai arba gerai (atitinkama 66,7 proc. ir 33,3 proc.)¹⁹.

63. Dalykų studijoms naudojama kompiuterinė ir programinė įranga. Įrangos, reikalingos studijų procesui aprūpinti ir kompiuterizuotoms studentų savarankiško darbo vietoms sukurti, aprūpinimu, atnaujinimu bei priežiūra rūpinasi Informacinių technologijų centras. Kolegijos kompiuterių tinkle yra 300 kompiuterių, 76 iš jų yra kolegijos padalinyje Klaipėdos g. 29. 2012 m. 100 studentų teko 22,6 kompiuterio. Nors tai nėra itin aukštas rodiklis, tačiau šis santykis lyginant su 2007 m. padidėjo 79 proc.²⁰

64. Vieningame Kolegijos kompiuterių tinkle naudojama programinė įranga: Windows šeimos operacinės sistemos, Microsoft Office paketai, studentų patogumui naudojamosi Google Apps Drive paslaugomis, kurių dėka jie gauna iki 30 GB vietos pašto ir failų saugojimui. MP studijų programos vykdymui padalinio bibliotekos Klaipėdos g. 29 skaityklos kompiuteriuose įdiegta *Finale*, *Cubase* programos ir bandomoji programos *Overture* versija. Kompiuterinė technika ir programinė įranga sparčiai sensta, todėl Kolegijoje kasmet planuojamos lėšos jai atnaujinti. 2007-2011 m. techninės ir programinės įrangos Kolegijoje išgyta už 598,0 tūkst. litų, t.y. informacinei technologijų įrangai atnaujinti vienam studentui vidutiniškai skirta 57,7 litų per metus²¹. Išplėta virtualioji mokymosi aplinka MOODLE, turinti 2100 vartotojų, 2012 m. perkelta į naują fizinį serverį. 2011 m. įdiegta „Windows Live@edu“ sistema – Microsoft nemokamos programos ir paslaugos, skirtos kolegijos studentams ir darbuotojams bendravimui ir darbui tinkle. Kolegijos vidinis tinklas į pasaulinį tinklą jungiasi per LITNET organizaciją 100 Mbps greičiu. Kolegijos bendrabučiuose studentai naudojasi savo kompiuteriais, jiems sudarytos sąlygos nemokamai jungtis prie Kolegijos kompiuterių tinklo, šia paslauga naudojasi daugiau nei pusė bendrabučio gyventojų.

65. Auditorijos yra aprūpinamos studijų vizualizacijos įranga ir studijų krypties dalykų dėstymui reikalinga įranga bei instrumentais. Didžiojoje srautinėje auditorijoje ir dar šešiose mažesnėse auditorijose įrengtos multimedijos. Socialinių mokslų katedra turi 3 vaizdo grotuvus, 2 televizorius, 3 muzikinius centrus, 5 audiomagnetolas, diktofoną, 2 fotoaparatus, 3 skenerius, daugiafunkcinį kopijavimo aparatą, 7 spausdintuvus. Studijų krypties dalykų dėstymui naudojami 8 pianinai, 4 akordeonai, sintezatorius, 2 folklorinės kanklės, 9 išilginės barokinės fleitos, 10 mokyklinių dūdelių, įvairūs ritminiai toniniai instrumentai. 2013 m. buvo išgytas rojalis „August foerster“. Metodiniuose, studentų konsultavimui skirtuose kabinetuose yra kompiuteriai, kaupiama dalykinė, metodinė literatūra, muzikos įrašai, dalijamoji

¹⁷ Panevėžio kolegijos studentų pasitenkinimo gaunamomis paslaugomis tyrimas. Sociologinių tyrimų įmonė UAB „Eurotela“, 2011.

¹⁸ Panevėžio valstybinės kolegijos darbuotojų apklausa. Sociologinių tyrimų įmonė UAB „Eurotela“, 2011.

¹⁹ Studijų kokybės vertinimas absolventų požiūriu. Panevėžio kolegija, 2012.

²⁰ Panevėžio kolegijos savianalizės suvestinė. Panevėžys, 2012.

²¹ Panevėžio kolegijos savianalizės suvestinė. Panevėžys, 2012.

medžiaga, vaizdinės mokymo priemonės. 2012 m. absolventų apklausos duomenimis beveik pusė respondentų (44,4 proc.) auditorijų ir mokomųjų kabinetų pritaikymą vertina labai gerai²².

66. Ugdymo įstaigos, kuriose atliekama praktika, yra tinkamos ir jų pakanka (žr. 8 lentelę). Programoje numatyta studentų profesinės veiklos praktika užtikrina sąsajas tarp akademinų žinių ir realios darbo aplinkos, sudaro sąlygas integruoti teorines ir praktines žinias bei įgyti profesinių žinių ir gebėjimų. MP studijų programos studentams praktikos vietos parenkamos vadovaujantis principais: įstaigos darbo vietų atitikimas studijų programos rezultatams; tinkama profesinė kompetentingų įstaigos darbuotojų – praktikos vadovų kvalifikacija ir darbo su studentais patirtis. Vadovaujantis minėtais principais, tarp Kolegijos, įstaigos ir studento sudaroma trišalė sutartis dėl studentų praktikos atlikimo. Dėl MP studentų praktikos organizavimo 2013-2014 m.m. su 15 įstaigų pasirašytos 57 trišalės sutartys (30 sutarčių rudens semestre, 27 – pavasario). Kolegija yra pasirašiusi 18 bendradarbiavimo sutarčių su bendrojo ugdymo įstaigomis²³. Visi MP studentai praktiką gali atlikti nustatytu laiku pagal sudarytą ir mokslo metų pradžioje patvirtintą studijų grafiką, pasirinkdami praktikos vietas iš Kolegijos pateikto sąrašo. Studentams suteikiama galimybė ir savarankiškai pasirinkti ugdymo įstaigą pagal gyvenamąją arba darbo vietą. 2014 m. Socialinių mokslų katedroje atliktas praktikų savianalizės tyrimas parodė, kad visi MP absolventai visiškai sutinka, jog jiems buvo sudarytos sąlygos pasirinkti praktikos vietas²⁴.

8 lentelė. MP studijų programos praktikos vietų pasiūla 2013-2014 m.m.

<i>Praktikos pavadinimas</i>	<i>Praktikos vieta</i>	<i>Studentų sk. (kursas)</i>
Mokomoji pedagoginė praktika I Mokomoji pedagoginė praktika II	Kupiškio r. Adomynės pagrindinė mokykla, Pasvalio r. Daujėnų pagrindinė mokykla, Kupiškio P. Matulionio progimnazija, Panevėžio „Vilties“ pagrindinė mokykla, Panevėžio V. Mikalausko menų gimnazija	6 (MUP-12)
<i>Pasirenkamo muzikos modulio praktika:</i> • Vadovavimas liaudies muzikos kolektyvams • Vadovavimas pučiamųjų kolektyvui • Vadovavimas vokaliniam kolektyvui • Ansamblinis grojimas	Panevėžio V. Mikalausko menų gimnazija, Kupiškio meno mokykla, Panevėžio r. Naujamiesčio seniūnijos kultūros centras – dailės galerija, Panevėžio „Vilties“ pagrindinė mokykla, Kupiškio kultūros centro folklorinis ansamblis „Kupkėmis“, Panevėžio folkloro ansamblis „Raskila“	6 (MUP-12)
Mokomoji pedagoginė praktika	Panevėžio „Vilties“ pagrindinė mokykla, Panevėžio Mykolo Karkos pagrindinė mokykla, Pasvalio r. Daujėnų pagrindinė mokykla, Panevėžio r. Miežiškių pagrindinė mokykla	9 (MUP-11)
<i>Pasirenkamo muzikos modulio praktika:</i> • Vargonavimo igūdžių ugdymas • Ikimokyklinis muzikinis ugdymas • Vadovavimas pučiamųjų kolektyvui	Panevėžio m. lopšelis-darželis „Varpelis“, Panevėžio m. lopšelis-darželis „Rugelis“, Pasvalio m. lopšelis-darželis „Eglutė“, Panevėžio r. Velžio seniūnijos Šilagalio kultūros centro jaunimo pučiamųjų instrumentų orkestras „Sklepučini“, Panevėžio V. Mikalausko menų mokykla, Pasvalio r. Daujėnų Švč. Jėzaus vardo bažnyčia	9 (MUP-11)
Baigiamoji praktika	Panevėžio „Vilties“ pagrindinė mokykla, Panevėžio Mykolo Karkos pagrindinė mokykla, Pasvalio r. Daujėnų pagrindinė mokykla, Panevėžio r. Miežiškių pagrindinė mokykla	8 (MUP-11)

67. Metodiniai išteklių tinkami, iš dalies tenkina studentų poreikius. Kolegijos bibliotekoje sukomplektuotas per 83 000 fizinių vienetų ir per 53 000 pavadinimų leidinių fondas. Iš jų per 80 000 fizinių vienetų ir per 52 000 pavadinimų knygų ir serialinių leidinių, per 500 fizinių vienetų elektroninių dokumentų. Biblioteka prenumeruoja per 60 fizinių vienetų, per 52 pavadinimų periodinių leidinių lietuvių ir užsienio kalbomis. Padalinio bibliotekos Klaipėdos g. 29 fondai 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 36 789 vnt. 20 638 pavadinimų leidinių už 342 311,43 Lt sumą, iš jų vadovėlių apie 14 500 vnt. Socialiniams mokslams skirta per 6 000 vnt. (apie 2 000 pavadinimų) knygų, iš jų pedagogikai – apie 1 300 vnt. (apie 400 pavadinimų), psichologijai apie 1 500 vnt. (virš 800 pavadinimų), apie 550 vnt. (virš 200 pavadinimų) knygų ir natų, skirtų muzikinio ugdymui. Iki 2014 m. lapkričio 01 d gauta 416 fizinių vienetų leidinių už 10 833,60 Lt. Padalinio biblioteka Klaipėdos g. 29 2014 m. prenumeruoja 18 pavadinimų periodinių leidinių, tame tarpe žurnalus: *Pedagogika*, *Kultūros barai*. Studentai turi galimybę naudotis visais Kolegijos

²² *Studijų kokybės vertinimas absolventų požiūriu*. Panevėžio kolegija, 2012.

²³ <http://www.panko.lt/kontaktai/partneriai/958-bendrojo-ugdymo-istaigos.html>

²⁴ *Praktikų savianalizės tyrimas*. Socialinių mokslų katedra, 2014.

bibliotekoje esančiais vadovėliais ir kitomis metodinėmis priemonėmis turtinga, greta kolegijos esančia Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos fonoteka. Apklausa²⁵ parodė, kad 22,2 proc. MP absolventų aprūpinimą mokomąja literatūra ir kitais informacijos šaltiniais vertina labai gerai, 66,7 proc. gerai.

68. Kolegijos bibliotekos darbas yra visiškai kompiuterizuotas. Bibliotekoje įdiegta integrali bibliotekinė informacinė sistema ALEPH. Studentai gali rasti ir pasiimti naudoti studijų metams, semestru ar trumpesniai laikotarpiui pagrindinius vadovėlius bei kitą literatūrą. Leidinius, kurių bibliotekoje yra tik vienas egzempliorius, taip pat žodynus, enciklopedijas, periodinius leidinius, dienraščius skaitytojai gali rasti skaityklose. Siekiant kompensuoti kai kurių vadovėlių ir mokomųjų knygų stygių bibliotekos abonementuose vykdoma lanksti studentų aprūpinimo knygomis politika: savaitgaliams, švenčių dienoms į namus išduodamos ir skaityklos knygos. Apie leidinio išdavimo sąlygas studentai gali sužinoti elektroniniame kolegijų bibliotekos kataloge (<http://college.library.lt>).

69. Siekiant gerinti studentų aprūpinimą vadovėliais ir mokomosiomis knygomis nuo 2011 m. pradėti prenumeruoti VGTU ir MRU elektroninių knygų rinkiniai. Iš viso šiai dienai prenumeruojama 123 vnt. socialinių, technologijų, gamtos ir humanitarinių mokslų kryptių knygų. Biblioteka prenumeruoja šias duomenų bazines: *EBSCO Publishing; Taylor&Francis Online Library; Emerald Management Journals Collection*, Lietuvos respublikos norminių teisės aktų duomenų bazę LITLEX INTERNET. Prie EBSCO Publishing duomenų bazės ir VGTU e-knygų lentynos bibliotekoje galima gauti prieigą iš namų. MRU elektroninės knygos nuo 2013 m. tapo laisvai prieinamos visiems skaitytojams. Tačiau 2012 m. padalinio bibliotekos Klaipėdos g. 29 atliktas tyrimas parodė, kad tik 23 proc. apklaustų studentų naudojami Kolegijos prenumeruojamomis duomenų bazėmis.

70. Nuo 2009 m. bibliotekos tinklaraštyje pradėti skelbti elektroniniai leidiniai – dėstytojų parengtos mokymo/si priemonės (<http://blog.panko.lt/biblioteka/destytoju-darbai/>), nuo 2014 m. – kolegijoje išleistos elektroninės knygos (<http://eknygos.panko.lt/>). Didelė dalis elektroninių leidinių prieinami studentams virtualiojoje mokymosi aplinkoje MOODLE. 80 proc. MP studijų programoje dirbančių dėstytojų yra parengę savo dėstomų dalykų medžiagą virtualiojoje aplinkoje. Kiekvienas dėstytojas, patalpinęs studijoms reikalingą medžiagą MOODLE aplinkoje, semestro pradžioje nurodo prieigą prie intraneto, kad studentai galėtų naudotis leidiniais nuotoliniu būdu.

71. **Privalumai.** *Geras bibliotekos darbo organizavimas: lanksti spaudinių išdavimo sistema, ilgas darbo laikas. Platus praktikos vietų pasirinkimas ir jų atitikimas studijų programos reikalavimams. Padaryta pažanga informacinių technologijų naudojime.*

72. **Silpnybės.** *Stinga muzikos instrumentų, muzikos įrašų, natų bei šiuolaikinių tarptautinių muzikos leidinių. Nepilnai panaudojamos prenumeruojamų elektroninių duomenų bazių teikiamos galimybės.*

73. **Tobulinimo veiksmai.** *Materialinės bazės praturtinimas muzikos leidiniais bei naujais muzikos instrumentais (pianiniais, akordeonais ir kt.), Dviejų specializuotų (garsą izoliuojančių) auditorijų įrengimas muzikavimui.*

5. STUDIJŲ EIGA IR JOS VERTINIMAS

74. Priėmimo studijuoti į MP studijų programą reikalavimai yra pagrįsti, juos reglamentuoja *Panevėžio kolegijos studentų priėmimo taisyklės*. Nuo 2009 m. Kolegija dalyvauja bendrajame priėmime į Lietuvos aukštąsias mokyklas ir vadovaujasi šio priėmimo bendrosiomis nuostatomis. Konkursinio balo sandarą nustato Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija (toliau – LAMA), vykdanči bendrąjį priėmimą į aukštąsias mokyklas. Pagal 2014 m. priėmimo taisykles stojančiųjų MP studijų programą konkursinį balą sudarė stojamasis egzaminas, lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminų vertinimas ir užsienio kalbos /istorijos/ geografijos/matematikos/informacinių technologijų brandos egzaminų ar metinis pažymys, padauginti iš atitinkamų svertinių koeficientų.

75. Visi stojantieji į Muzikos pedagogikos studijų programas laiko stojamąjį egzaminą. Papildomi kriterijai yra taikomi norintiems studijuoti pedagoginių studijų programų valstybės finansuojamose vietose – jie privalo išlaikyti motyvacinį testą. Stojamąjį egzaminą ir motyvacijos vertinimą organizuoja LAMA pagal LR ŠMM nustatytą tvarką. Informacija apie vykdomą programą skelbiama Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos duomenų bazėje (toliau – AIKOS), Kolegijos tinklalapyje <http://panko.lt/priemimas/priemimas-2014.html>, leidiniuose „Kuo būti?“ „Kur stoti?“ ir pan., specialiose reklaminėse-informacinėse skrajutėse, susitikimuose su mokiniais, socialiniais partneriais, studijų parodų

²⁵ *Studijų kokybės vertinimas absolventų požiūriu*. Panevėžio kolegija, 2012.

mugių ir atvirų durų dienų, išvykų į miestų ir rajonų mokyklas metu. Esant poreikiui organizuojamos muzikinių dalykų konsultacijos pageidaujantiems studijuoti MP studijų programoje.

76. Nuo 2009 m. įsigaliojus *Mokslo ir studijų įstatymui*²⁶ ir pradėjus vykdyti naują konkurencinį priėmimo į aukštąsias mokyklas studijų finansavimo modelį, valstybės finansuojamos vietos pasiskirstė konkurso būdu gambiausiems studentams. Pvz., 2009 m. ir 2011 m. valstybė skyrė nedidelį finansuojamų vietų skaičių koleginiams švietimo ir ugdymo krypties studijų programoms – atitinkamai 300 ir 320 valstybės finansuojamų vietų (3,3 ir 3,5 proc. nuo visų valstybės finansuojamų vietų skaičiaus). Į valstybės finansuojamas ir valstybės nefinansuojamas vietas priimtų studentų skaičius mažėjo (žr. 9 lentelę). Tai gali būti sietina ir su norminės studijų kainos išaugimu, pvz., metinė studijų kaina nuolatinėse studijose pakilo nuo 3800 Lt iki 5890 Lt. Vertinamuoju laikotarpiu svyravo MP studijų populiarumas. 2011 m. pateikusių studijuoti prašymus MP studijų programoje skaičius buvo 13, priimta 9, 2012 m. – 11 prašymų, priimta 8. 2014 m. MP studijų programą ketino studijuoti 18 pretendentų, į valstybės finansuojamas vietas buvo priimti 5. 2010 ir 2013 metais MP grupės Panevėžyje dėl mažo stojančiųjų skaičiaus nebuvo formuojamos.

9 lentelė. **Priimtų į MP studijas studentų skaičius**

<i>Stojimo metai</i>	<i>Valstybės finansuojama vieta</i>	<i>Valstybės nefinansuojama vieta</i>	<i>Iš viso</i>
2014	5	-	5
2013	Priėmimo nebuvo		
2012	7	1	8
2011	8	1	9
2010	Priėmimo nebuvo		

77. 2014 m. pasikeitė stojančiųjų į aukštąsias mokyklas konkursinių balų skaičiavimo sistema. 2014 m. MP studijų programą aukščiausias konkursinis balas 9,05, o žemiausias – 6,60, vidurkis – 8,06 balo (žr. 10 lentelę). Palyginus MP studentų studijų dalykų egzaminų rezultatus su priėmimo rezultatais nustatyta, kad kuo aukštesnis konkursinis balas, tuo geresnis atitinkamo studijų dalyko egzamino vertinimas.

10 lentelė. **Stojančiųjų konkursinių balų pasiskirstymas**

<i>Stojimo metai</i>	<i>Aukščiausias konkursinis balas</i>	<i>Žemiausias konkursinis balas</i>	<i>Konkursinių balų vidurkis</i>
2014	9,05	6,60	8,06
2013	Priėmimo nebuvo		
2012	20,64	16,72	19,12
2011	21,00	15,10	18,38
2010	Priėmimo nebuvo		

78. Analizuojamuoju laikotarpiu priimtų į MP studijų programą ir sėkmingai baigusių studentų skaičiaus santykis svyravo nuo 66,7 proc. iki 92,3 proc. (žr. 11 lentelę). Skaičiaus skirtumus tarp priimtų ir baigusių studentų daugiausia lemia šie veiksniai: akademinės atostogos, studijų nutraukimas savo noru, gyvenamosios vietos ar šeiminių aplinkybių pasikeitimas. Daugiausia studentų „nubyra“ pirmaisiais studijų metais. Kita dalis studentų „nubyra“ dėl nepažangumo. 2010–2014 m. pirmuosiuose kursuose studijas nutraukė 7,5 proc. studentų nuo bendro pirmo kurso studentų skaičiaus. „Nubyrėjimo“ priežastys pačių studentų prašymu yra daugiau asmeninio pobūdžio: šeiminių aplinkybės, įsidarbinimas, ligos ir t.t. Pasitaikė išbraukimo iš studentų sąrašų dėl nepažangumo. Pasibaigus semestru studentų akademiniai rezultatai aptariami su akademinėmis grupių seniūnais katedroje. Tikėtina, kad pakankamai mažas „nubyrėjimas“ sietinas su motyvacinio testo įvedimu, kurių dėka MP studijas renkasi labiau motyvuoti, pedagoginį pašaukimą turintys studentai.

11 lentelė. **Į studijas priimtų ir sėkmingai programą baigusių studentų skaičių santykis**

<i>Priėmimo metai</i>	<i>Baigimo metai</i>	<i>Į studijas priimtų studentų skaičius</i>	<i>Sėkmingai programą baigusių studentų skaičius</i>	<i>Santykis (proc.)</i>
2011	2014	9	8	88,9
2010	2013	Nebuvo laidos		
2009	2012	13	12	92,3
2008	2011	9	6	66,7
2007	2010	9	7	77,8

²⁶ Valstybės žinios, 2009. Nr. 54-2140; 2012, Nr. XI-1920.

79. Studijų proceso organizavimas užtikrina tinkamą programos įgyvendinimą ir studijų rezultatų pasiekimą. Paskaitoms, praktiniams užsiėmimams ir savarankiškam darbui skiriamo laiko santykis racionalus. Vadovaujantis Panevėžio kolegijos studijų reglamentu studijos vykdomos semestrais. Mokslo metus sudaro 2 semestrai – rudens ir pavasario. Semestro trukmė 20 savaičių, iš kurių 2–4 savaitės skiriamos egzaminų sesijai. Auditorinio darbo, praktikos, egzaminų sesijų ir studentų atostogų trukmė bei laikas nurodomi studijų grafike, kurį tvirtina Kolegijos direktorius. Auditorinis darbas bei praktikos vyksta pagal iš anksto sudarytus, Studijų ir karjeros centro vadovo patvirtintus tvarkaraščius. Užsiėmimų tvarkaraščiai sudaromi taip, kad per vieną dieną vyktų vidutiniškai 3–4 užsiėmimai (vieno užsiėmimo trukmė – ne trumpesnė kaip 2 akademinės valandos), o likusį laiką studentas galėtų skirti savarankiškomis studijoms, užduočių atlikimui, tiriamajai veiklai. Auditorinio darbo trukmė per savaitę ne ilgesnė kaip 40 akademinė val. Studentų savarankišką darbą reglamentuoja studijų programos planas, dalyko (modulio) aprašas, dalyko (modulio) išplėstinė programa. Kolegijos studentų apklausa rodo, kad trys ketvirtadaliai studentų yra patenkinti savarankiško darbo organizavimu²⁷.

80. Semestro pabaigoje išklauius teorinį kursą ir atlikus savarankiškus darbus, studentams yra skiriama ne trumpesnė kaip vienos savaitės egzaminų (projektų gynimo) sesija. Sesijos tvarkaraštis sudaromas katedroje, atsižvelgiant į dėstytojo ir studentų susitarimą. Katedros vedėjo patvirtintas egzaminų (projektų gynimo) tvarkaraštis skelbiamas ne vėliau kaip 2 savaitės iki sesijos pradžios. Sesijos metu negali būti daugiau kaip 7 egzaminai (projektų gynimai). Tarp egzaminų (projektų gynimo) turi būti ne trumpesni kaip 2 dienų intervalai.

81. Kolegijoje skatinama studentų mokslo taikomoji veikla. Studentai įgyja tiriamosios veiklos patirties rengdami kursinius ir baigiamuosius darbus. Jų temos siejamos su būsima muzikos pedagogo profesija. Aktyvesnio studentų dalyvavimo veikloje siekiama organizuojant viešas diskusijas studijų kokybės klausimais, rengiant studentų mokslinių darbų konferencijas, įtraukiant studentus į mokslinę bei projektines veiklas, organizuojant kartu su studentais bendrą neformalią veiklą. Nuo 2010 m. Kolegijoje veikia studentų mokslinė draugija (toliau – SMD). Dalyvavimas mokslinėje veikloje yra katedros akademinės bendruomenės prioritetas. Kiekvienas studentas yra skatinamas įsitraukti į taikomuosius tyrimus. Studentams yra nuolat pateikiama informacija apie galimybę rašyti mokslinius straipsnius, pranešimus, dalyvauti konferencijose. *Skatinamųjų stipendijų skyrimo nuostatuose* numatytas materialinis paskatinimas studentams, dalyvaujantiems kitoje veikloje, garsinančioje Kolegijos vardą. Vertinamu laikotarpiu MP studentai parengė ir pristatė 5 pranešimus respublikinėse studentų mokslinėse-praktinėse konferencijose bei tarptautinėje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Šiuolaikinio muzikos mokytojo edukacinė veikla“ (LEU, Vilnius, 2014-04-10/11). Studentų straipsniai publikuoti Panevėžio kolegijos studentų tiriamųjų darbų konferencijos žurnale „Mokslo šaknys-2011“, „Mokslo šaknys-2014“. Dalyvaujant mokslinėse-praktinėse konferencijose studentai susipažįsta su naujausiais pedagogikos mokslo pasiekimais, praktinės veiklos aktualijomis. Dėstytojai ir studentai veda atviras metodines veiklas miesto muzikos pedagogams, kas ypač svarbu būsimų muzikos pedagogų profesiniam rengimui.

82. Ypač aktyvi MP studentų ir dėstytojų muzikinė veikla (žr. 51 pastraipą). Neretai sulaukiama kvietimų dalyvauti įvairiuose regiono šventiniuose renginiuose, parodų atidarymuose, atlikti koncertines programas susirinkimų, minėjimų metu. Didžiuojamės MP pirmo kurso studentais Benu Muraška ir Gintare Rainyte, kurie 2014 m. tapo populiarių šalies projektų „Lietuvos balsas“ ir „Lietuvos talentai“ finalininkais. Šiame projekte „Lietuvos balsas“ sėkmingai pasirodė ir 2012 m. MP absolventė Urtė Garbaliuskienė.

83. Kolegijos studentai yra skatinami dalyvauti mainų programose. *Studijų reglamente* numatyta, kad išvykusiems dalinių studijų pagal mainų programas, įskaitomi studijų ir praktikos laikotarpiai bei studijų rezultatai, vadovaujantis Kolegijos studijų rezultatų įskaitymo tvarka, naudojant ECTS kreditų perkėlimo sistemą. Išvykusiems studijuoti ir toliau mokama stipendija pagal mokymosi rezultatus. *Erasmus* dalinės studijos (3–12 mėn.) Europos šalių aukštosiose mokyklose sudaro galimybes studentams pabūti kitoje kultūrinėje aplinkoje, susipažinti su kitų šalių mokymo institucijomis, studijų formomis, dėstytojų ir vertinimo metodikomis, perimti patirtį, įtvirtinti užsienio kalbos įgūdžius ir geriau pasirengti būsimai karjerai. Informacija apie *Erasmus* programą, užsienio aukštąsias mokyklas, su kuriomis galimi studijų mainai, studentų atrankos tvarką yra skelbiama Kolegijos tinklalapyje, Tarptautinių ryšių ir komunikacijos skyriuje, susitikimuose su studentais. Kolegija šiuo metu yra sudariusi 15 Erasmus dvišalės partnerystės mainų sutartis su Europos šalių aukštosiomis mokyklomis, kuriose gali studijuoti ir MP programos studentai. Vertinamuoju laikotarpiu keturi muzikos studentai buvo išvykę *studijuoti į Turkiją Adnan Menderes universitetą*. Studijas užsienio aukštosiose mokyklose riboja dalykų studijų programose neatitikimas, mažos

²⁷ *Studijų skaidrumo tyrimas*. Panevėžio kolegija, 2010.

dalies studentų finansinės galimybės, nepakankamos užsienio kalbos žinios, nepasitikėjimas savo jėgomis ir kt.

84. Studentai gali pasisemti užsienio šalių patirties bendraudami su pagal *Erasmus* mainų programą atvykusiais dėstytojais, dalyvaudami jų paskaitose ar rasdami kitų galimybių išvykti į užsienį. Keturi MP programos dėstytojai ir 28 pedagoginių studijų programų studentai 2012 m. kovo mėn. dalyvavo Europos Parlamento Komunikacijos generalinio direktorato Vizitų ir seminarų skyriaus konkurse „Apsilankyk Europarlamentariume“ ir laimėję finansavimą 2012 m. rugsėjo mėn. vyko į Briuselį.

85. 2010 m. pagal *Erasmus* mainų programą į Kolegiją/katedrą studijoms buvo atvykusi viena studentė iš Čekijos. Nuo 2013 m. vasario 1 d. katedroje studijavo du pedagogikos studentai iš Lenkijos Wloclaweko kolegijos ir trys studentai iš Turkijos. 2015 m. pavasarį atvyksta semestru trys pedagogikos studentai iš Wloclaweko kolegijos. Studentų iš užsienio galimybes atvykti studijuoti iki šiol riboja neplatus anglų kalba dėstomų dalykų pasirinkimas studijų programoje, tačiau pastaruoju metu situacija gerėja.

86. Kolegija nuolat teikia MP studijų programos studentams akademinę, informacinę-konsultacinę, metodinę paramą. Studentų grupėms skiriami kuratoriai, kurie padeda įveikti adaptacijos sunkumus, pataria akademinės veiklos ir kitais klausimais. Visi studentai turi galimybę konsultuotis su dėstytojais iš anksto paskirtu konsultavimo laiku (grafikai skelbiami katedroje) ir pagal poreikį individualiai suderinus konsultacijos laiką. Teikiami metodiniai patarimai, rengiant kursinius ir baigiamuosius darbus. Esant pagrįstoms priežastims, suteikiama galimybė atidėti egzaminų sesijos ar atskiro dalyko (modulio) atsiskaitymo laiką. Dėstytojai yra parengę dėstomo dalyko (modulio) aprašą (žr. 1 priedą), kuri pateikia studentams prieš pradedant dėstyti atitinkamą dalyką. Tai yra numatyta *Kolegijos studijų reglamente*. MP studijų programos plane studentams siūlomi alternatyviai pasirenkami muzikos moduliai: *Ikimokyklinis muzikinis ugdymas, Vadovavimas pučiamųjų kolektyvui, Vadovavimas vokaliniais kolektyvams, Ansamblinis grojimas, Specialusis muzikinis ugdymas*. Analizuojamuoju laikotarpiu iš minėtų pasirenkamų modulių Panevėžyje populiariausias buvo Ikimokyklinis muzikinis ugdymas, kuri rinkosi 15 studentų. Galimybė rinktis muzikos modulį pagal studento poreikius padeda absolventui lengviau integruotis darbo rinkoje.

87. Kolegijos studentai gali tuo pačiu metu studijuoti ir kitose pripažintose aukštosiose mokyklose, o kitų aukštųjų mokyklų studentai – Panevėžio kolegijoje. Studijos kitose aukštosiose mokyklose gali būti pripažintos (įskaitytos) kaip Panevėžio kolegijoje vykdomų studijų dalis. Studentui pageidaujant sudaroma galimybė studijuoti pagal individualų studijų planą Kolegijos studijų reglamente nustatyta tvarka. Nuo 2010 m. *Panevėžio kolegijos laisvai pasirenkamų dalykų studijų organizavimo tvarka* nustato pasirenkamų dalykų studijų Kolegijoje pasirinkimą bei jų užsiėmimų organizavimą. Tai padeda tenkinti studentų individualių studijų poreikius, lavinti bendruosius gebėjimus, įtakoti asmenybės formavimąsi ir kt. MP studentai taip pat turi galimybę laisvai rinktis laisvai pasirenkamą dalyką (studijų plane PD) iš bendro Kolegijos sąrašo, kuris kasmet atnaujinamas, pvz., 2014–2015 m.m. siūloma Raiškiojo žodžio studija, Ansamblinio dainavimo studija, Muzikos terapija, Renginių organizavimas ir kt.). Nauja tvarka yra žymiai lankstesnė, patrauklesnė studentams, suteikianti daugiau pasirinkimo laisvės ir labiau motyvuojanti. Studentų apklausos duomenys rodo, kad du trečdaliai studentų patenkinti pasirenkamųjų dalykų organizavimo tvarka ir teigia, kad pasirenkamiesiems dalykams skiriama pakankamai laiko²⁸.

88. Kolegijoje veikia studentų socialinės paramos mechanizmas ir plėtojama studentų finansinės paramos sistema. 2013 m. vasario mėnesį Kolegijos akademinė taryba patvirtino *Panevėžio kolegijos studentų paramos programą*, kuri apima įvairias paramos studentams formas. Stipendijos, vadovaujantis Vyriausybės nutarimais ir Kolegijos skatinamųjų stipendijų skyrimo nuostatais, skiriamos du kartus per metus, atsižvelgiant į praeito semestro studijų rezultatus. Pažangumo intervalus ir stipendijų dydžius vadovaujantis Kolegijos Skatinamųjų stipendijų skyrimo nuostatais nustato katedros Stipendijų skirstymo komisija. 2013-2014 m. m. už pavasario semestro rezultatus nustatyti tokie stipendijų dydžiai ir pažangumo intervalai: studentams, kurių semestro pažymių vidurkis yra 10, skiriama 200 Lt dydžio stipendija (tokios stipendijos negauna nė vienas MP studijų programos studentas). Studentams, kurių semestro pažymių vidurkis nuo 9,50 ir daugiau, skiriama 120 Lt dydžio stipendija (paskirta vienam MP studentui). Studentams, kurių semestro pažymių vidurkis nuo 9,00 iki 9,49 skiriama 95 Lt dydžio stipendija (paskirta dviem MP studentams). Studentams taip pat yra skiriamos 390 Lt dydžio socialinės stipendijos, kurių skyrimą reglamentuoja Vyriausybės nutarimai. Pusei (50 proc.) 2010 m. ir vėliau įstojusių pedagogikos studijų programų valstybės finansuojamų studentų yra mokama tikslinė 400 Lt dydžio stipendija. Ši stipendija 2013-2014 m. m. už pavasario semestro rezultatus yra paskirta 6 MP studijų programos studentams. Nuo 2011 m. pradėjo veikti studijų kainos kompensavimo geriausiai besimokantiems studentams mechanizmas.

²⁸ *Studentų nuomonė apie studijų programos turinį, studijų rezultatų pasiekimo lygį ir programos aprūpinimą ištekliais*. Panevėžio kolegija, 2014.

89. Kolegijos veikla orientuota į socialinės atskirties grupes, rūpinamasi turinčiais negalia. Negalią turintys studentai Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę gauti išmokas specialioms poreikiams tenkinti ir studijų išlaidoms kompensuoti. Studijų ir karjeros centras padeda studentams tvarkyti dokumentus. Nuo 2011 m. Kolegija dalyvauja Valstybinio studijų fondo vykdomame projekte „*Studijų prieinamumo užtikrinimas specialiųjų poreikių turintiems studentams*“, kurio viena iš veiklų – tikslinių išmokų teikimas studijų prieinamumui didinti, informacinės ir fizinės aplinkos pritaikymas specialiųjų poreikių turintiems studentams. Didinant Kolegijos patalpų ir mokymo priemonių pritaikymą studentams su negalia, 2012 m. Kolegijos pagrindiniame (Laisvės a. 23) pastate įrengtas specialus liftas neigaliesiems, įsigyta mokymo priemonių (pvz., specialios kompiuterio pelės).

90. Vadovaujantis Vyriausybės ir Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo nutarimais ir Kolegijos teikimu studentams skiriamos piniginės paskolos. Per analizuojamą laikotarpį MP studijų programos studentai galimybe gauti paskolas nepasinaudojo. Visiems MP studijų programos studentams suteikiama galimybė gyventi renovuotame Kolegijos bendrabutyje. 2012 m. absolventų apklausa²⁴ parodė, kad daugumos studentų (75 proc.) nuomone, valstybės teikiama socialinė piniginė parama yra tik patenkinama. Tenka pripažinti, kad piniginė parama tiesiogiai priklauso nuo valstybės finansinių galimybių.

91. MP studijų programos studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški, vieša ir tinkama studijų rezultatams įvertinti. Studentų studijų pasiekimų vertinimą reglamentuoja Studijų rezultatų vertinimo tvarka, o organizuoja katedra. Kiekvieno studijų dalyko (modulio) studijų rezultatai įvertinami pažymiu. Kolegijoje taikomas kaupiamasis vertinimas. $GV = K \times TV + K \times E$ arba Prj (GV – galutinis vertinimas, K – svertinis koeficientas, TV – tarpinių vertinimų vidurkis, E – egzaminas; Prj – projektas). Dėstytojai, siekdami įvertinti studentų nuoseklų mokymąsi, taiko atsiskaitymus per semestrą, kurie vyksta žodžiu ir raštu. Su dalyko (modulio) vertinimo sistema (atsiskaitymo tvarka, terminais) dėstytojai supažindina studentus pirmųjų užsiėmimų metu. Tarpiniai vertinimai (studentų aktyvus dalyvavimas seminaruose, praktiniuose užsiėmimuose, projektuose, savarankiško darbo įvertinimas ir kt.) sudaro dalį kaupiamojo balo. Studentai nuolat supažindinami su vertinimų rezultatais. Komentarai apie tarpinių atsiskaitymų rezultatus pateikiami žodžiu, išanalizuojamos pagrindinės klaidos, pastebimi teigiami momentai. Įvertinimas viešai neskelbiamas, kiekvienas studentas supažindinamas asmeniškai. Studentai įgyja teisę laikyti egzaminą, jei semestro metu turi visus numatytus tarpinius vertinimus. Studentas vertinamas teigiamai, kai dalyko žinios įvertintos daugiau kaip 50 procentų. Egzaminų vertinimo rezultatai turi būti paskelbti ne vėliau kaip per vieną darbo dieną po egzamino. Studento praktinės patirties, gebėjimų, įgūdžių vertinimą atlieka mentorius ir praktikai vadovaujantis dėstytojas. Praktikos užduočių atlikimo kokybė, atskirų praktikantų veikla ir indėlis aptariamai individualiai tarp praktikai vadovaujančio dėstytojo, mentoriaus ir studento vykstant pedagoginei praktikai. Praktikai baigiantis arba po praktikos vykdomas praktikos aptarimas pagal galimybes dalyvaujant mokyklos vadovui, kitiems studentams toje pačioje praktikos mokykloje atliekantiems praktiką, mentoriui ir praktikai vadovaujančiam dėstytojui. Tokia vertinimo sistema palankiai priimama studentų, nes, anot jų, pabrėžiama nuolatinio nuoseklaus mokymosi per visą studijų laiką būtinybė, skatinamas geranoriškas kritinis savęs ir draugų vertinimas, laiku gaunamas grįžtamasis ryšys²⁹.

92. Studentas, neišlaikęs egzamino, neapginęs projekto ar kitaip neatsiskaitęs už studijų programoje numatytus modulius (dalykus), išskyrus atvejį, kai studentas atsiskaitymo metu buvo nesąžiningas, turi teisę vieną kartą nemokamai perlaikyti egzaminą ar apginti projektą. Egzaminą perlaikyti reikia per vieną mėnesį nuo naujo semestro pradžios. Jei studentas perlaikydamas (atsiskaitydamas) vėl gavo neigiamą įvertinimą, jis gali laikyti egzaminą/ginti projektą trečią kartą, sumokėjęs už jį 0,5 bazinės socialinės išmokos (BSI) dydžio įmoką. Trečią kartą neišlaikęs egzamino studentas gali kartoti dalyką, sumokėjęs už studijas kainą, proporcingą dalyko apimčiai kreditais, arba yra išbraukiamas iš studentų sąrašų kaip nelikvidavęs akademinį išsiskolinimą. Jei studentas per atsiskaitymą buvo nesąžiningas, jam leidžiama kartoti modulį (dalyką) savo lėšomis arba jis išbraukiamas iš studentų sąrašų. Studentas, kartojantis modulio (dalyko) kursą savo lėšomis, privalo atsiskaityti už jį per vienerius metus nuo įsakymo apie modulio (dalyko) kurso kartojimą parašymo dienos. Studentas, nesutinkantis su egzamino vertinimu, turi teisę pateikti apeliaciją katedros vedėjui, kurio potvarkiu sudaroma komisija studento studijų rezultatams patikrinti iš naujo. Studentų pasiekimų vertinimo sistema nuolat tobulinama. Siekiant užtikrinti reikiamą egzaminų kokybę, užduotis dėstytojai derina katedroje ir teikia tvirtinti katedros vedėjui. Diegiamos įvairios grįžtamojo ryšio formos: atliktos užduoties ir/ar egzamino vertinimo aptarimas (grupėje, individualiai), komentarai elektroninio ryšio priemonėmis, studentų savęs įsivertinimas, atliktų darbų aptarimas grupėse ir kt. Platesnės apimties savarankiškų darbų (pvz., kursinių, praktikos ataskaitų ir kt.) komentarai išsakomi individualių konsultacijų, viešo gynimo ir/ar praktikos aptarimų metu. Ugdomas gebėjimas įsivertinti savo žinias ir

²⁹ Studentų požiūris į studijų organizavimą. Panevėžio kolegija. 2013, 2014.

studijų procesą, aktyviau įsitraukti į mokymąsi ir jį koreguoti. Egzaminų užduotys, studentų atsakymai, kursiniai darbai, praktikų dokumentai saugomi katedroje vienerius metus po studijų baigimo. Savarankiškus darbus dalyko dėstytojas saugo vienerius metus po modulio (dalyko) įvertinimo.

93. Baigiamojo vertinimo kriterijai yra nustatyti vadovaujantis objektyvumo ir atitikimo aukštojo mokslo reikalavimams principu, suformuluoti remiantis numatomais studijų rezultatais ir juos atitinka. Įgytų žinių ir praktinės veiklos įgūdžių vertinimo patikimumo siekiama sudarant baigiamojo vertinimo kvalifikavimo komisiją ir nustatant vertinimo tvarką. Iki 2013 m. MP studijos būdavo užbaigiamos baigiamuoju egzaminu, kurį vertino Kolegijos direktoriaus įsakymu sudaryta kvalifikavimo komisija iš darbdavių atstovų, kitų aukštųjų mokyklų ir kolegijos dėstytojų. Atlikta baigiamųjų egzaminų rezultatų analizė rodo, kad pastarųjų metų MP studijų programos studentų baigiamojo egzamino/darbo (projekto) įvertinimų vidurkis aukštesnis nei 8 balai. Palyginimui: 2010 m. – 8,71 balo, o 2011 m. – 8,67 balo, 2012 m. – 8,5 balo. 2014 m. studijos baigiamos baigiamuoju darbu, įvertinimų vidurkis – 8,13 balo (žr. 4 priedą). Kvalifikavimo komisijos pirmininkė A. Kapučinskienė, Panevėžio Vytauto Mikalausko menų gimnazijos mokytoja ekspertė, teigiamai atsiliepia apie baigiamojo vertinimo organizavimą, studentų pasirengimą būsimai profesinei veiklai. 2014 m. studentų apklausa parodė, jog 85,7 respondentų patvirtina, kad aiški baigiamųjų darbų gynimo tvarka³⁰.

94. Siekiant užtikrinti studentų sąžiningą studijavimą, 2011 m. Kolegija, Lietuvos studentų atstovybė ir Kolegijos studentų atstovybė pasirašė *Sąžiningos aukštosios mokyklos deklaraciją*. Sesijos egzamino metu, nustačius nusirašinėjimo faktą, dėstytojas nutraukia nusirašinėjusio studento egzamino laikymą ir tai prilygsta akademinėi skolai. Patys studentai taip pat yra suinteresuoti sąžiningomis studijomis. Kolegijoje patvirtintas Akademinės etikos kodeksas.

95. Studentų profesinės karjeros politikos įgyvendinimą vykdo Studijų ir karjeros centras su katedra. Kolegija kartu su 10 Lietuvos universitetų ir 15 kolegijų dalyvauja valstybės projekte *Aukštųjų mokyklų studentų ugdymo karjerai ir karjeros stebėsenos modelių plėtotė ir įdiegimas* (SFMIS Nr. VPI-2.3-ŠMM-01-V-01-001). Projekto paskirtis – padėti studentams rengtis karjerai, ugdyti akademinės bendruomenės palankų požiūrį į profesinę karjerą mokymosi visą gyvenimą kontekste, padėti plėtoti karjeros galimybes šių aukštųjų mokyklų absolventams, tarpininkauti tarp darbdavių ir studentų darbo paieškos ir karjeros klausimais. Studijų ir karjeros centras organizuoja ir praktinius mokymus savęs pažinimo, pasitikėjimo savimi klausimais, rengia susitikimus su darbdavių atstovais. Periodiškai studentams organizuojamos *Karjeros dienos*. Karjeros centro tinklalapyje kuriamos duomenų bazės, skirtos darbdavių skelbimams bei laisvų darbo ir praktikos vietų paieškai. Virtualioje darbo paieškos bazėje studentai galės formuoti savo gyvenimo aprašymą (CV). Viena iš Karjeros centro funkcijų – absolventų karjeros stebėseną naudojant Karjeros stebėsenos informacinę sistemą. Nuo 2010 m. Kolegijos prašymu savo karjerą leido stebėti 34 MP programos absolventai.

96. Daugumos programos absolventų profesinė veikla atitinka programos vykdytojų lūkesčius. Pasitaiko studentų, kurie Muzikos pedagogikos studijas renkasi tikslingai. Turintys aukštesniųjų studijų diplomą dar iki studijų Kolegijoje pradeda dirbti pedagoginį darbą mokyklose. Kolegijoje studijų metu siekia tobulinti savo pedagoginę kvalifikaciją. Katedroje yra nuolatos vykdoma absolventų įsidarbinimo stebėseną. 12 lentelėje pateikiami įsidarbinimo duomenys, kurie iliustruoja absolventų veiklą praėjus 6 mėn. po studijų baigimo. Absolventų įsidarbinimo rodikliai kinta, laikui bėgant daugiau įsidarbina pagal turimą kvalifikaciją.

97. Duomenys patikslinami praėjus vieneriems metams po studijų baigimo, vėliau nuolat atnaujinami. Absolventų įsidarbinimo procesą įtakoja ir subjektyvūs veiksniai: dalis absolventų neįsidarbina dėl asmeninių priežasčių, t.y. augina vaikus, tęsia studijas universitetuose.

12 lentelė. MP studijų programos absolventų įsidarbinimo rodikliai

Laidos metai	Absolventų skaičius	Įsidarbino		Vaiko priežiūros atostogos	Dirba kitą darbą	Išvyko į užsienį	Nėra duomenų
		Iš viso	Iš jų pagal specialybę /pasirenkamą modulį				
2014	8	6	6	-	2	-	-
2013	Nebuvo laidos						
2012	12	10	8	2	2	-	-
2011	6	5	5	1	-	-	-
2010	7	6	6	-	-	-	1

98. **Privalumai.** Studijas renkasi motyvuoti studentai (geri motyvacinio testo vertinimai, aukštas priimtųjų konkursinių balų vidurkis). Geras priimtųjų ir studijas baigusių studentų santykis. Pakankamai gera

³⁰ Baigiamojo vertinimo organizavimo tyrimas. Panevėžio kolegija, 2014.

studentų rėmimo sistema. Galimybė rinktis alternatyviai pasirenkamą muzikos modulį pagal studento poreikius bei gebėjimus padeda lengviau integruotis darbo rinkoje.

99. **Silpnybės.** Menkas studentų tarptautinis judumas. Ribotas studijų dalykų (modulių), dėstomų anglų kalba pasirinkimas atvykstantiems Erasmus studentams.

100. **Tobulinimo veiksmai.** Studentų tarptautiškumo didinimas. Naujų anglų kalba dėstomų studijų dalykų (modulių) programų rengimas.

6. PROGRAMOS VADYBA

101. Kokybės vertinimas ir jos gerinimas yra neatsiejamas nuo Kolegijos strateginių tikslų ir uždavinių. Panevėžio kolegijos 2014-2020 metų strateginiame veiklos plane iškeltas pagrindinis Kolegijos strateginis tikslas – „didinti Panevėžio kolegijos konkurencinį pranašumą ir poveikį šalies raidai per sumaniąją specializaciją ir aukščiausius kokybės standartus atitinkančią studijų ir mokslo veiklą bei valdymą“. Kolegijoje taikoma kokybės užtikrinimo sistema garantuoja studentų poreikius atitinkančią studijų programų sandarą, reguliarią jų stebėseną ir periodinį vertinimą.

102. 2013 m. Kolegija įgyvendino Europos socialinio fondo agentūros finansuojamą projektą *Vidinės studijų kokybės vadybos sistemos Panevėžio kolegijoje tobulinimas* (kodas VP1-21-ŠMM-04-K-02-014, pradėtas 2011 m.). Atnaujintame Kokybės vadybos sistemos modelyje integruoti visuotinės kokybės vadybos principai, Europos aukštojo mokslo gairės ir Bendrojo vertinimo modelio reikalavimai. Projekto metu buvo parengtas dokumentas Kokybės vadovas, kuriame pateikiamos nuorodos į procedūrų aprašus, susijusius su studijų programomis. Viena iš pagrindinių procedūrų – *Studijų programų rengimas, vertinimas ir tobulinimas* (PA 04, šeimininkas – direktoriaus pavaduotojas studijoms) aprašas. Šis procedūros aprašas reglamentuoja naujų studijų programų rengimo, vykdomų studijų programų priežiūros etapus ir vykdytojus, fiksuoja ketinamos vykdyti studijų programos rengimo ir akreditavimo, vykdomos studijų programos atnaujinimo, kokybės stebėsenos, vidinio ir išorinio vertinimo veiksmus, dokumentus, paskirsto atsakomybę už sprendimų priėmimą. Kiti procedūrų aprašai, tiesiogiai susijusios su studijų programos vykdymu, yra: *Studijų planavimas ir organizavimas* (PA06, atsakingas Studijų ir karjeros centro vadovas), *Studijų rezultatų vertinimas* (PA07, atsakingas katedros vedėjas), *Praktikų organizavimas* (PA09, atsakingas praktinio mokymo vadovas), *Apklausų atlikimas* (PA10, atsakingas Kokybės ir tyrimų skyriaus vadovas).

103. Procedūros *Studijų programų rengimas, vertinimas ir tobulinimas* aprašas nuorodomis susietas su *Kolegijos studijų programos vadybos tvarkos aprašu*, kuris reguliariai atnaujinamas, atsižvelgiant į akademinės bendruomenės, darbdavių pastabas ir teisės aktus (nauja redakcija 2014-04-09, patvirtinta Akademinės tarybos nutarimu Nr. V4-4). Jame aiškiai įvardinta, kurie Kolegijos struktūriniai padaliniai ir/ar darbuotojai yra atsakingi už skirtingus studijų programos įgyvendinimo ir tobulinimo etapus, aprašyta sprendimų priėmimų seka, studijų programos rengimo, tvirtinimo, stebėsenos, vertinimo, tobulinimo eiga. Studijų programos komitetų pirmininkai, vykdytojai, priimdami sprendimus, vadovaujasi ir kitais Akademinės tarybos patvirtintais dokumentais: *Studijų reglamentu*, *Studijų programų komitetų nuostatais*, *Praktikų nuostatais*, *Dalykų (modulių) atestacijos tvarka*, *Studijų rezultatų vertinimo tvarka*, *Studijų rezultatų įskaitymo tvarka*, *Baigiamųjų darbų (projektų) rengimo ir gynimo tvarkos aprašu* ir kt.

104. Studijų programos vykdymo, atnaujinimo ir kokybės užtikrinimo procesuose tiesiogiai dalyvauja studijų programos komitetas (toliau – Komitetas), katedros vedėjas, Kolegijos direktoriaus pavaduotojas studijoms, Akademinė taryba, netiesiogiai dalyvauja direktorius ir Kokybės ir tyrimų skyrius. Direktorius tvirtina studijų programų komitetus, studijų programų savianalizės rengimo grupes; direktoriaus pavaduotojas studijoms koordinuoja studijų programų vadybos procesus; Akademinė taryba tvirtina studijų programas, analizuoja studijų kokybės klausimus; Kokybės ir tyrimų skyrius prižiūri kolegijos vidinės kokybės užtikrinimo sistemos funkcionavimą. Katedrose organizuojamas ir kontroliuojamas konkrečių studijų programų studijų procesas: tvirtinami semestro paskaitų, egzaminų sesijų tvarkaraščiai, koordinuojamos pasirenkamųjų dalykų studijos, nagrinėjami ypatingi baigiamųjų darbų ar praktikų vykdymo atvejai, teikiami pasiūlymai Akademinei tarybai dėl studijų vykdymo ir kokybės gerinimo.

105. Svarbiausias vaidmuo MP studijų programos valdyme tenka MP Komitetui – direktoriaus įsakymu 2013 m. gruodžio 19d. Nr. V1-268 sudarytai kompetentingų asmenų grupei studijų programai rengti ir tobulinti (pirmininkė – socialinių mokslų katedros docentė dr. Z. Malcienė, nariai: lektorė D. Ramanauskienė, asistentė R. Pletaitė-Junokienė, LEU Muzikos katedros docentė dr. J. Lasauskienė, Panevėžio V. Mikalausko menų gimnazijos mokytoja – metodininkė J. Vilienė, Rokiškio raj. Obelių gimnazijos muzikos mokytoja – metodininkė R. Bimbienė, MP studentė (dabar absolventė) A. Plėtaitė). Komitetas renka ir analizuoja informaciją apie materialiuosius, informacinius ir žmogiškuosius išteklius bei studijų programos įgyvendinimo eigą, analizuoja ir vertina studijų programos ir dalykų turinį,

bendradarbiauja su socialiniais dalininkais, teikia Akademinėi tarybai siūlymus dėl studijų programos atnaujinimo. Komitetas bendradarbiauja su katedra – bendruose posėdžiuose sprendžiami konkretūs studijų proceso organizavimo, materialinio ir metodinio aprūpinimo, studijų kokybės gerinimo, programos keitimo, studijų dalykų aprašų ir išplėstinių programų rengimo, tvirtinimo, bendradarbiavimo su socialiniais partneriais ir kt. klausimai.

106. MP Komiteto pirmininkės doc. dr. Z. Malcienės pedagoginė, mokslinė, praktinė patirtis yra pakankama, jos veiklos turinys atitinka studijų programos kryptį. Komiteto pirmininkė turi pedagogo kvalifikaciją, socialinių mokslų daktaro laipsnį. Ji sistemingai tobulina savo kvalifikaciją šalyje ir užsienyje, sukauptą patirtį perduoda studentams, skaito pranešimus mokslinėse konferencijose Z. Malcienė organizuoja muzikinius renginius, dalyvauja mokslo taikomoje veikloje: nuo 2013 m. LAMA organizuojamų pedagogų motyvacijos vertinimo ir muzikos stojamųjų egzaminų komisijų narė, respublikinių muzikinių konkursų vertinimo komisijos narė, periodinio leidinio „Taikomieji tyrimai studijose ir praktikoje“ redakcinės kolegijos pirmininkė.

107. Studijų programos vykdytojai, priimdami sprendimus, įtraukia visus socialinius dalininkus, t.y. asmenis, suinteresuotus studijų programos vykdymu, galinčius daryti įtaką ir prisiimančius už tai socialinę atsakomybę. Taigi, studijų programos vykdyme dalyvauja Kolegijos administracinis ir akademinis personalas, studentai, darbdaviai, absolventai. Studentų dalyvavimas programos vadyboje siejamas su „studijavimu“ bei „praktikavimosi“ atsakomybe. Studentai privalo dalyvauti teoriniuose ir praktiniuose užsiėmimuose, atlikti savarankiško darbo užduotis, pagal galimybes dalyvauti akademinuose mainuose, praktikuotis, parengti ir apginti baigiamąjį darbą ar išlaikyti baigiamuosius egzaminus, dalyvauti mokslo taikomojoje veikloje. Studentai išreiškia savo nuomonę apie studijų programos turinį, dėstymo ir studijų rezultatų vertinimo metodus, studijų sąlygas dalyvaudami apklausose, susitikimuose su katedros vedėju, grupės kuratoriumi, Studentų atstovybės organizuojamuose susitikimuose. Studentų atstovai dalyvauja Akademinės tarybos ir kolegijos Tarybos veikloje. Visi akademinės bendruomenės nariai gali pareikšti nuomonę ar informuoti apie trūkumus elektroniniu paštu naudodamiesi Kolegijos tinklalapio nuoroda „klauskite“, šios pašto dėžutės turinį administruoja Vadovybės atstovas kokybei.

108. Dėstytojai atsako už studijų dalyko išplėstinės programos bei metodinės medžiagos parengimą, dėstymo kokybę, dalyko/modulio atestavimą ir tobulinimą. Dėstytojai tiesiogiai dalyvauja kokybės vertinime: patys inicijuoja ir organizuoja studentų apklausas apie dėstomus dalykus: įgytas kompetencijas, studijų rezultatų vertinimą, studijų metodų tinkamumą, studentų savarankiškų studijų efektyvumą ir kt.; teikia siūlymus programos komitetui, katedros vedėjui studijų programos tobulinimo ir studijų organizavimo klausimais; dalyvauja apklausose, teikia informaciją katedros vedėjui įvairiais kokybės vertinimo ir užtikrinimo klausimais; bendrauja su socialiniais dalininkais ir per grįžtamąjį ryšį tobulina savo dalyko dėstymą.

109. Darbdavių dalyvavimas programos valdyme užtikrinamas bendradarbiavimo sutartimis, darbu studijų programos komitete, dalyvavimu studijų rezultatų vertinime, apskrito stalo diskusijose, apklausose dėl studentų pasirengimo praktikoms atlikti bei absolventų pasirengimo profesinei veiklai. Darbdavių atstovai dalyvauja rengiant ir tobulinant studijų dalykų ir praktikų programas, recenzuoja studentų baigiamuosius darbus. Bendradarbiaujant su darbdavių atstovais siekiama nuolat vertinti darbo rinkos tendencijas ir parengtų specialistų atitikimą darbo rinkos poreikiams.

110. Su studijų programos vykdymu susiję duomenys kaupiami ir saugomi: Studijų ir karjeros centre – studijų užsiėmimų tvarkaraščiai, studijų grafikai, dėstytojų darbo krūvio formavimo dokumentai, administruojama studentų duomenų bazė; katedroje – katedros posėdžių protokolai, studentų asmens bylos, kvalifikavimo komisijų pirmininkų ataskaitos, absolventų kontaktiniai duomenys ir įsidarbinimo analizė, patvirtinta ir atnaujinta studijų programa, išplėstinės dalykų programos, programos kokybės tyrimų duomenys, sesijinių egzaminų užduotys (saugomos vienerius metus po įvertinimo), baigiamųjų egzaminų kvalifikavimo komisijos posėdžių protokolai ir vertinimo žiniaraščiai, galutinių studijų rezultatų suvestinės, studijų programų pakeitimų registracijos dokumentai; praktinio mokymo vadovo kabinete – praktikų programos, studentų praktinio mokymo sutartys, studentų pasiskirstymo į praktikos vietas grafikai, individualūs praktikos dienynai.

111. Studijų kokybės užtikrinimo sistemą nustato ir jos veiksmingumą kontroliuoja kolegijos Akademinė taryba. 2012-2014 metais kiekvieniems mokslo metams buvo nustatomi pamatuojami kokybės tikslai ir rodikliai, tiesiogiai su studijų programų vykdymu susiję šie rodikliai: akredituotų studijų programų santykis su vertintomis programomis; studentų nubyrejimas, įgijusių kvalifikacinį laipsnį santykis su priimtųjų į pirmą kursą skaičiumi, virtualios mokymo aplinkos naudojimo intensyvumo rodiklis, studentų nuomonė apie praktikų organizavimą ir baigiamojo vertinimo organizavimą. Su dėstytojų kvalifikacija susiję rodikliai: publikuotų straipsnių skaičius, pranešimus konferencijose skaičiusių dėstytojų santykis su bendru

dėstytojų skaičiumi, dėstytojų parengtų mokymosi priemonių skaičius ir kt. Nuo 2014 m. kokybės tikslai ir uždaviniai nustatinėjami veiklos plane.

112. Socialinių mokslų katedra, bendradarbiaudama su Kolegijos padaliniais ir socialiniais partneriais periodiškai renka ir analizuoja duomenis bei kitą informaciją apie MP studijų programos įgyvendinimą. Vadovaujantis *Apklausų atlikimo procedūros aprašu*³¹ (PA 10, šeimininkas – Kokybės ir tyrimų skyriaus vadovas) atliekama darbdavių ir socialinių partnerių apklausa, kurios tikslas – nustatyti studijų programos rezultatų atitikimą darbo rinkos pokyčiams, taip pat studentų apklausa, kurios tikslai – išsiaiškinti studijuojančiųjų nuomonę apie studijų programos turinį, vertinti programos sandarą, aprūpinimą materialiaisiais ir žmonių ištekliais, dalykų dėstyimą, baigiamųjų egzaminų ir darbų gynimo organizavimą, praktinį profesinį pasirengimą, dėstytojų apklausa siekiant nustatyti studijų programos sandaros, turinio tobulinimo ir atnaujinimo bei aprūpinimo materialiaisiais ir žmonių ištekliais poreikį. Kokybės ir tyrimų skyrius kasmet sudaro Kolegijos kokybės tyrimų/apklausų planą. Apklausų duomenys paprastai pristatomi ir aptariami studijų programos komiteto ir/ar katedros posėdyje, kuriame gali būti priimtos rekomendacijos dėl studijų programos aprašo atnaujinimo, studijų plano koregavimo, programos aprūpinimo ištekliais gerinimo priemonių sąrašo sudarymo, dėl vidinio vertinimo atlikimo ir kt. Pagal *Panevėžio kolegijos kokybės tyrimų/apklausų planą* 2014 m. patvirtintą Panevėžio kolegijos direktoriaus 2014 m. kovo 17 įsakymu Nr.V1-74, buvo apklausti MP programos socialiniai partneriai dėl studijų programos rezultatų atitikimo darbo rinkos reikalavimams, studentai ir dėstytojai – dėl studijų programos turinio sandaros ir aprūpinimo materialiaisiais ir žmonių ištekliais.

113. Vertinamuoju laikotarpiu atlikti tyrimai turėjo įtakos MP studijų programos kokybei, iš jų paminėtini nepriklausomos kompanijos „Eurotela“ 2010-2011 m. tyrimai *Panevėžio regiono darbdavių požiūrio į Panevėžio kolegiją vertinimas; Kolegijos parengtų specialistų poreikio prognozės Panevėžio apskrityje; Kolegijos studentų pasitenkinimo gaunamomis paslaugomis tyrimas; Kolegijos darbuotojų nuomonė apie informacijos sklaidą ir bendravimą*. 2010-2014 m. atlikti bendrakoleginiai studijų kokybės tyrimai: *Studijų skaidrumo tyrimas* (2010); *Baigiamųjų darbų ir egzaminų organizavimo sistemos vertinimas* (2014); *Studentų žinių ir kompetencijų vertinimo sistemos tyrimas* (2014); *Studentų požiūrio į studijų kokybę vertinimas* (2014); *Studijų kokybės ir baigiamųjų darbų organizavimo vertinimas absolventų požiūriu*. Programos kokybės vertinimo sistemingumą ir nuoseklumą rodo kasmet atliekama pirmo kurso studentų apklausa, siekiant nustatyti įstojusiųjų adaptacijos problemas ir socialinę grupės narių charakteristiką. Baigus dalyką vykdoma studentų apklausa, siekiant įvertinti dėstomų dalykų kokybę, pasibaigus praktikai analizuojama darbdavių nuomonė apie studentų pasiekimų lygmenį praktikos metu, tiriama baigiamųjų kursų studentų nuomonė apie baigiamųjų darbų organizavimą ir studijų kokybę, atliekama absolventų karjeros stebėseną.

114. 2014 m. MP studijų programos studentų apklausa³² rodo, kad didžioji dalis studentų (70 proc. ir daugiau) pritaria nuomonei, kad studijų organizavimas atitinka jų poreikius – studijų tvarkaraštis sudarytas tinkamai, organizuojamos dėstytojų konsultacijos studentams, paskolų tvarka yra skaidri, egzaminų ir baigiamųjų darbų gynimo bei studijų tęstinumo tvarkos aiškios. Visi apklausoje dalyvavę studentai pritaria nuomonei, kad studijų aplinka yra neblogai pritaikyta studentų poreikiams – skirtų patalpų pakanka ir jos yra patogios, sudarytos sąlygos naudotis kompiuteriais ir internetu, skaityklose yra pakankamai darbo vietų. Tačiau studentai pastebi, kad dėstytojai ne visada aktyviai įtraukia studentus į mokslo taikomąją veiklą, per menkai bendradarbiauja rengiant pranešimus konferencijoms, rašant bendrus straipsnius.

115. Katedra bendradarbiauja su darbdaviais, siekdama nuolat vertinti rengiamų specialistų poreikį darbo rinkoje, absolventų profesinio parengimo lygį bei jų profesinę karjerą. Darbdavių požiūrį į studijų programos vykdymą atspindi ir atliktų tyrimų rezultatai. 2012-2014 m. pedagoginių studijų programų praktikos vadovų apklausa atskleidė, kad dauguma praktikos vadovų (80,5 proc.) studentų praktinius gebėjimus įvertino gerai arba puikiai, pažymėjo daugumos studentų atsakingą požiūrį į darbą, 52,5 proc. teigė, kad darbui reikalingų žinių ir įgūdžių studentams netrūksta. Įvertinus studentų praktikos vadovų praktikos mokyklose pastabas, siūlyta studijų metu daugiau dėmesio skirti studentų komunikavimo įgūdžių tobulinimui, kūrybiškumo ugdymui. Tiriant pedagogų rengimo poreikį Panevėžio regione, paaiškėjo, kad beveik visi ugdymo įstaigų, kuriose dirba Kolegiją baigę pedagogai, vadovai (98 proc.) teigiamai vertina Kolegijos absolventų pasirengimą profesinei veiklai, iš jų 12 proc. vadovų šių specialistų pasirengimą vertina puikiai³³.

³¹ *Kokybės vadybos sistema pagal ISO 9001 standartą*. Panevėžio kolegijos Kokybės ir tyrimų skyrius.

³² *Studentų nuomonės apie studijų programos turinį, studijų rezultatų pasiekimo lygį ir programos aprūpinimą ištekliais tyrimas*. Panevėžio kolegija. 2014.

³³ *Pedagogų poreikio Panevėžio regione tyrimas*. Pedagogikos katedra, 2011.

116. **Privalumai.** *Veikia vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema. Aiškiai paskirstyta atsakomybė studijų programos vadybos procesuose. Į studijų kokybės vertinimo procesus įtraukiami visi programos dalininkai: studentai, dėstytojai, administracija, darbdavių atstovai, absolventai.*

117. **Silpnybės.** *Nepakankamai aktyvus studentų ir darbdavių dalyvavimas programos kokybės vadybos sistemos tobulinimo procesuose.*

118. **Tobulinimo veiksmai.** *Programos vadybos tolimesnė plėtra sietina su studentų ir socialinių partnerių aktyvumo palaikymu bei didinimu.*

PRIEDAI